

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

FRÖKEN ANNA SANTESSON PÅ 50-ÅRS DAGEN DEN 26 SEPT. HOFFOTOGRAF H. HOLM, JÖNKÖPING, FOTO.

ETT SKOLJUBILEUM.

Den 26 sistlidne september var för Västra Elementarläroverket för flickor i Jönköping en högtidsdag. Då ingick nämligen den ena af skolans föreståndarinnor, fröken Anna Santesson, i sitt femtioförsta lefnadsår. Hon blef härvid föremål för en enkel, men hjärtlig hyllning från skolans lärarinnor och elever. Med anledning däraf har Idun uttryckt sin önskan att få för sina läsarinnor återge hennes bild, äfvenså begärt några upplysande ord till densamma.

En skildring af fröken S:s lif blir på visst sätt också en skildring af hennes skola. Ty, såsom hon själf på sin femtioårsdag yttrade, hon och hennes skola, de ha växt samman med hvarandra. Högtiden var ock gemensam för dem båda. Samtidigt med fröken S:s femtioårsdag firades skolans tjuguarfsfest. Det var nämligen hösten 1885, som fröken Anna Santesson och hennes syster, fröken Janna Santesson, i Jönköping grundade Nya Flickskolan, en liten anspråklös begynnelse till det nu fullständiga, åttaklassiga Västra Elementarläroverket för flickor.

Nära hälften af sitt lif har fröken S. sålunda ägnat åt denna skola. Och hon har gifvit den sin kraft odelad, sitt nit ospardt och sin kärlek hel. Aldrig har hon skytt några uppoffringar, då hon vetat, att det gällt dess framåtskridande.

Skolans valspråk: Inåt, framåt, uppåt! vittnar om att fröken S. sätter som dess högsta mål de ungas inre utveckling, danandet af verkligt goda karaktärer. Och fröken S:s sträfvan går ut på att genomföra dessa grundsatser. Hennes medfödda pedagogiska anlag och de

erfarenheter hon gjort under sin 30-åriga verksamhet som lärarinna göra henne fullt vuxen sin uppgift. Aldrig hör någon ett häftigt ord från hennes läppar. Tillrättavisar hon, så sker det med mildt allvar. Hon ser i barnets blick, om den talar om ånger och ärlig vilja; och det barnet går för visso ej miste ett uppmuntrande leende. Fröken S:s blida, kärleksfulla väsen och det inbördes förtroende detta alstrar sätter en prägel af hem öfver skolan, något, som ju måste verka godt och välgörande på barnasinnnet.

Det är naturligt, att en person med fröken S:s läggning måste intressera sig för tidens stora frågor och att det skall ligga henne varmt om hjärtat att också hos sina elever väcka sådana intressen. Det blef henne därför en kär plikt att, då sådant gjordes möjligt för skolans räkning anskaffa några af de sociala föredrag, som hållits för skolungdomen i Stockholm. Då våren 1904 några bland skolans elever bildade en lokalafdelning af S. S. U. H., visade hon dem sitt intresse för nykterhets-saken genom att ingå som understödjande medlem i deras förening.

Men icke blott andligt framåtgående är fröken S:s mål. Hon är äfven mån om de fysiska krafternas utveckling. Därom vittna de stora uppoffringar hon gjort för att kunna förse sin skola med en rymlig och tidsenlig gymnastiklokal och vidare alla de material för lekar och bollspel hon anskaffat.

En lifsgärning sådan som fröken S:s kan helt visst icke till fylles uppskattas. Lyckligt det samhälle, som får räkna henne till sina medlemmar och åtnjuta förmånen af hennes pliktrogna arbete!

OBG.

KORSBANEREN.

SÅ FRÅGAR SIG nord och söder:
Hvad vållar det usla kif? —
Vårt tal är om tro och bröder.
Vårt spel är om död och lif.
Suomi begrät sin broder.
Här bjuder en ann' förakt.
En sörjer som son sin moder.
En skymfar all tro och pakt.

Ur fjordar och fjäll det stiger
som hån öfver hvarje svensk.
Vår nabo sitt lönstål viger
och prisar sig fosterländsk.
Så rif då din fana, Sverige,
att renare blir dess färg.
Ditt egna allen du värje
mot hoten i gränsens berg.

På isen af alplagunen
i skridloppens täflingsdar
jag hörde triumfbasunen
ge nordman och svensk fanfar.
Då ljödo beundrans frågor:
Hvad kunna ej de förmå,
de folk under norrskenslägor,
om eniga fram de gå?

Nu in öfver fjordens svanor
styr jagande örn från haf.
Nu resas de syskonfanor
till tvefejd på fridens graf.
Dock huru sig aggen släcka,
och huru den strid skall stå,
mot nordiska himlen sträcka
de korsets symbol ändå.

Gud gifve, det tecknet förde
som förr till en seger an,
men ej där kanonen körde
sitt blodiga, tunga spann.
Den flik, oss gemensam rester,
ger trohetens blå nyans
åt dalande brand i väster,
åt gyllene korsets glans.

Jag tror på en högre ening
än freder och statskontrakt,
en samstrid för sannings mening,
det heligas rena makt.
Mot vålden och dunkelvärlden
sig samle vår nordanstam.
Gud gifver väl ljus på färden,
där korsets banér gå fram.

GUSTAF ADOLF BERGSTRÖM.

DET UNGA SLÄKTET. ETT ORD FÖR I DAG.

VI STÅ vid en af de viktigaste tidpunkter i vårt folks historia. Därför har ock litet hvar vaknat upp och känt sig vara svensk. Våra fosterländska sånger har sjungits som aldrig förr, och en ung flicka berättade mig, att hon sedan den 7 juni alltid haft blå och gula blommor i sin närhet. Ja, själfva fälten syntes mig i sommar bära mer än vanligt af blå och gula blommor.

Så är det nu med den fosterländska hänförelsen, men hur skall det blifva, när, som vi hoppas, unionskonflikten är tillfredsställande löst? Voro kvinnorna i våra bygder intresserade af det riksdagsmannaval, som under september månad pågått, och huru mycket stöd från de kvinnor, hvilka stå dem närmast, ha riksdagsmännen att vänta, när de snart gå att lösa några af de viktigaste sociala spörsmål, som till deras afgörande blifvit framställda? Frågor för Sveriges framtid väl så viktiga som unionsfrågan.

En framstående läkare tillspordes en gång, huru man på bästa sätt skulle uppfostra det unga släktet. Han svarade: "Ni skulle ha börjat med mormodern, när hon ännu låg i vaggan."

Det är med tanken på den generation, som nu växer upp, och dess barn, jag skall bedja att få rikta ett maningsord till de svenska hemmen.

Jag kände ett hem, där för något mera än ett halft sekel sedan en dotter föddes. Hennes farfar hade under en lång följd af år varit riksdagsman i borgarståndet. Hans religiöst politiska grundsats var: "Frukten Gud och konungen." Denna tanke gaf han i arf åt sina barn, och för honom själf lika som för dem voro konung och fädernesland ett.

Den första bön hans lilla sondotter lärdes att bedja var för konung och fädernesland. Det var hennes mor, som knäppte samman de små händerna till den bönen, och det blef nästan den enda hon under sin första barndom med full förståelse bad.

De första böcker, som sattes i hennes hand, voro Nya testamentet och Fryxells historia. Hennes fars lektyr, medan han hvilade från sina affärer, var historia. Han var en mycket anlitad kommunalman, och vid middagsbordet och aftonmåltidensamt om söndagskvällarna bragte han gärna på tal religiösa, politiska, sociala spörsmål, eller ock meddelade han familjetraditioner och ristade ur sin egen rika erfarenhet sin samtids ännu oskrifna historia. Dessemellan återgaf han ur minnet skalderna från kung Gustafs dagar och hans egen ungdoms stora skaldar. Barnen i det hemmet kände fru Lenngrens, Tegnér's och åtskilliga andras skaldestycken, innan de ens lärt sig bokstäfverna.

På detta sätt såddes in i deras sinnen ett utsäde, som spirade upp under skolarbetet och än mer under studier på egen hand och gaf åt dessa en tjusning, som den känner, för hvilken dörr efter dörr springer upp i kunskapens och fantasiens underbara slott. Den gamle fadern fordrade nämligen, att hans barn skulle se lifvet genom sitt eget synglas och, så långt sig göra lät, bilda sig ett eget omdöme.

Jag har sett flere hem på landet och i staden, där de fosterländska och sociala intressena på samma sätt hållits uppe och från hvilka en vaken, intresserad ungdom gått ut i lifvet, där några bildat egna hem och i våra dagar se sina barn med hänförelse taga del i de stora frågorna. Så känner jag en liten tolfåring, som har reda på storleken af alla svenska valkretsar och för närvarande med 80 ritade gubbar håller riksdagsmannaval.

Vi stå, som sagdt är, nu vid en kritisk

punkt i vår historia, och vi, som voro med om att fira unionens halfsekelsfest och minnas jublet från båda sidor om Kölen, vi ha inte kunnat tillbakahålla tårarne öfver handlingen af den 7 juni. Det kändes som när ett vänskapsband, hvilket man aldrig trodde skulle brista, obarmhärtigt slets af. Förtroendet brast, det var smärtsammast. Men sorg gagnar föga, när det gäller att handla, och vår handling bör vara att låta väckarklockan ljuda i de svenska hemmen, så att de unga vakna upp för plikterna mot fosterland och samhälle, icke endast gossarna, utan också flickorna. Ännu är det närmast fadern, som ställer urets visare, men jag hoppas att det snart också må bli modern. Jag kände en dansk kvinna, vid hvars graf sades, att hon var typen för en mor, och jag kan tillägga idealet af en hustru. Hennes fosterlandskärlek var glödande och hennes intresse för det danska folkets utveckling lika lifligt som för de egna barnens. När jag lämnade hennes hem, bad hon mig framföra följande hälsning:

"Säg de svenska kvinnorna, att vi sätta dem så högt, att vi vänta att få se dem gå i spetsen för nordens pånyttfödelse."

Må vi börja med att som hon djupt känna ansvaret för vårt fosterlands öden och därför göra hemmen goda och rena, ty "sådant barn i by, som det hemma lärt gry".

AMANDA LEFFLER.

DET HVITA HUSET.

VISSHETEN OM att de icke kunde få tillhöra hvarandra hade gjort deras kärlek blek och blodfattig. De kunde båda konsten att resignera, det föll ingen af dem in att göra revolt mot plikten. Som barn hade de lekt tillsammans och alltid hållit ihop, och ingen af dem skulle kunnat säga, när barndomsvänskapen öfvergått i ungdomskärlek. De visste och kände bara, att de höllo innerligt af hvarandra och hörde tillsammans, lika fullt som de visste, att lifvet obarmhärtigt skilde dem åt.

Det fanns en egendomlig likhet i deras lefnadsförhållanden. De hade båda goda platser, hennes af den beskaffenhet, att hon äfven som gift kunnat få behålla den, men de hade hvar sin familj att draga försorg om — han en gammal mor och en sjuklig syster, hvilka han uteslutande måste försörja. Hans inkomster räckte ej för två familjer, det var den enkla, logiska, omutliga verkligheten, som det endast var att böja sig för. Också hon hade fattiga föräldrar och yngre syskon att draga försorg om, — plikt — plikt hela vägen, de båda hade att gå, och ingendera ville vika af därifrån.

Ingenting såg hon ut, snarare ful, och under de år de hållit af hvarandra hade hon hunnit få den första ungdomen bakom sig, men i hans ögon var hon vacker. Han visste intet däjligare än hennes glänsande svarta hår, som alldeles slätstruket omramade det lilla blekhyade, oregelbundna ansiktet. De voro icke hemligt förlovade, hvad skulle det vara till, när det ändå aldrig kunde blifva något af, de stämde inga möten, och när de träffades i sällskapslifvet, voro de som gamla vänner blott, men icke endast deras umgängeskrets, utan så godt som hela staden hade ändå vetat af att de tyckt om hvarandra. I början hade man på vanligt sätt skämtat med och brytt dem för hvarandra, men när åren gingo och det aldrig blef något af och för öfrigt alla hade reda på deras familjeförhållanden, upphörde man så småningom att sysselsätta sig med dem, hälst riktiga förlofningar med ty åtföljande bröllop gifvo gedignare och intressantare stoff. Magda Robsons och Lars Ståles stillsamma kärlekssaga hade fallit i glömska. Inte ens i

deras hem talades vidare om den saken. Lars' mor och syster lefde så tillbakadraget, att de nog aldrig hört något därom, dessutom föll det ingen af dem in, att Lars skulle kunna bli kär och ännu mindre gifta sig. Nej, Lars, han var deras egen, helt och hållet deras egen, och liksom han var deras allt, så måste de ju också vara allt för honom.

I Magdas hem hade de ju reda på, att hon och Lars Ståle skulle vara förtjusta i hvarandra, men där togs det blott från den skämtsamma och barocka sidan. Magda och Lars! De två fattiglapparna! En sådan galenskap! Men svärma litet smått, det kunde de väl få, till något annat kunde det ju i alla fall inte blifva, de, som i första rummet hade de sina att sörja för.

Men i trots af hvad plikt å ena sidan och själfupphållelse å den andra fordrade af dem, kunde de dock ej alldeles afhålla sig från att bygga luftslott, fastän alltid hvar för sig. Men det var ingenting himlastormande, som de byggde upp, utan lika anspråklöst och hvardagligt som deras eget skaplyne var äfven deras drömda eden — bara ett enkelt litet hem i deras lilla undangömda födelsestad, vid hvilken både Lars och Magda voro innerligt fästade och som de höllo för den bästa och vackraste plats på jorden. Att därför lefva lifvet med hvarandra i ett eget litet näste, som de fått pryda efter egen smak och där bara de två rådde öfver allt, det var för dem sammanfattningen af all lifvets glans och härlighet. Men aldrig kom ens som en objuden gäst till någon af dem tanken på, att något kunde hända Lars närmaste, som kunnat omskapa deras eget öde. Lars var så djupt fäst vid både mor och syster — aldrig hade den föreställningen ens för ett ögonblick smugit sig öfver honom, att deras bortgång skulle vara liktydig med hans egna lyckodrömmars förverkligande. Modern var också till hans stora glädje frisk som ett vinterny, fastän litet tungsint till följd af dotterns sjuklighet; hon kunde nog uppnå hundra år, och systemens sjuklighet var af den art, som mycket långsamt tär på lifslågan.

Men när någon af Lars' kamrater förlofvade sig, kände han ett styng af bitterhet och smärta — mot hvem? — mot hvad? — han visste det icke själf och brydde sig ej om att analysera, kunde det ej heller, det var ju det oundvikliga, som han hvarken fick eller ville ändra. Och när Magda inbjöds till någon väninna, som skulle gifta sig, för att beundra den vackra utstyrseln, kände hon sig bara sorgsen och missmodig. Som nu när Signe Berger och Albert Gustafsson nyligen förlovat sig. Var det inte underligt, att allt kunde gå två människor så väl i händer? Albert hade inte större inkomster han än Lars, och Signe hade i likhet med Magda en bra anställning, men hon behöfde inte hjälpa de sina, förbindelsen hade hälsats med mycken tillfredsställelse af bådas anhöriga. Men hvad tjänade det till att göra jämförelser! Signe och Albert hörde till lifvets söndagsbarn, som aldrig fått pröfva på några svårigheter.

Numera var det just ingen, som sysselsatte sig med Magda Robson och Lars Ståle, de hade gärna kunnat göra långa promenader tillsammans, utan att någon skulle fäst sig därvid, men det var likväl ganska sällan detta förekom. Det var också som om deras känsla förstummats under resignationens tryck och hvardagsplikternas hårdhändta grepp. Men om våraftnarna kunde det likväl hända, att de ibland togo sig en stillsam promenad tillsammans. De träffades så där "händelsevis", stundom hade Magda några flickbekanta med sig, men lika ofta kom hon ensam. Det var något

ÄR NI TRÖTT

så drick en kopp Horniman' "Boudoir The", uppfriskar kroppen, styrker nerver och muskler och återbringar kraft.

HORNIMAN'S
"BOUDOIR THE".

sällsamt med dessa våraftnar. Men om kärlek talade de aldrig.

En kväll i maj hade de gått en trädplanted, fredlig sidogata, som ledde ned till sjön och vidare utåt landsbygden. Vid gatans ända låg en liten vit byggnad, inbäddad i en lummig trädgård. Fruktträden stodo nu tyngda af svällande blomklasar, och pärlhyacinter och bellisor lyste på rabatterna.

Huset, som var omspunnet af slingerväxter, hade endast en bottenvåning och liknade mest en engelsk *cottage*. Det hade öfver ett år stått med förskruvade fönsterluckor och tillbommad port, emedan ägaren vistades utomlands, och det var oviss, om och när han skulle komma tillbaka. Det sades, att han ville sälja gården.

— Tänk, att vara ägare till ett sådant litet tuskulum och låta det stå öde! — sade Lars, i det han stannade och lutade sig mot staketet. Så lyfte han på grindklinkan och bjöd med en skämtsamt artig bugning Magda att stiga in.

— Nu leka vi att hela härligheten är vår — fortfor han, under det de gingo trädgårdsgången fram, där blommor bredde sin skärhvita matta under deras fötter.

— Ja, men vi ha glömt nycklarne, Lars — log Magda, med en blick på det tillbommade huset.

— Nycklarne... nycklarne... åh Magda! — Han sade intet mer, men tryckte hårdt hennes hand. Båda hade gripits af samma tanke: Här — här var platsen, där de velat reda sig sitt näste...

Från den stunden hade det kommit något friskare och varmare öfver deras känslolif. För första gången hade det outtalade fått ett omedelbart uttryck, och de hade ögonblickligen förstått, hvad de skämtsamma orden inneburo. De hade inte kommit hvarandra närmare än förut, men de träffades oftare, och det var som om osynliga trådar dragit dem till det hvita huset. Deras drömmar hade fått en fast punkt, som de ej mera kunde släppa. Och en dag fram på sommaren hade de funnit det tillbommade huset öppet. Dörrar och fönster stodo uppslagna på vid gafvel, luft och solljus strömmade ditin. Men ingen lefvande varelse syntes till. Lars och Magda, de små hvardagsmänniskorna, grepos af en förunderlig sago-stämning, de sågo på hvarandra med vidöppna ögon, nickade och logo. Och under stämningens suggestion, stego de upp för trappstegen och gingo in i det tomma huset hand i hand och med en känsla af andakt. Men där var icke mycket att se. Tapeterna voro fläckiga och trasiga, taken svarta, målningen afnött, och dam och spindelväf öfverallt. Men Magda och Lars gingo som två lyckliga barn därinne. Gingo från rum till rum, renoverade och tapetserade och möblerade. Bestämde färgen på tapeterna i de två små rummen, som lågo intill hvarandra, och i sällskapsrummet, där de skulle vara enbart djupröda, men salen skulle vara boaserad i ljus björk med färnissade väggar och med lätta bambumöbler och ljusblommiga musslinggardiner. Och blommor — blommor öfverallt. Och här skulle *det* stå, och här *det*!

Köket skulle vara det prydligaste lilla kök i världen — och förstugan skulle vara som en liten hall, där kaminen vintern igenom skulle glöda och knastra. Brasorna skulle brinna trefligare, lamporna lysa klarare, blommorna sprida en ljufvare doft i det lilla hvita huset än i någon annan boning på hela jordens rund, och två människor skulle där vara lyckligare och älska hvarandra innerligare än några andra i hela skapelsen.

De gingo upp på vinden och ner i källaren, i vedboden och tvättstugan — det fanns inte

en fläck, som de icke togo i besittning. Och trädgården! Den var ju förtrollande. Under den där gamla almen, hvars grenar flätade sig samman till ett grönskande tak, skulle de ha nätta trädgårdsmöbler, och där skulle de äta middag under de varma somrardagarna, i syrenbersån skulle de dricka kaffe, och se där, hvilken förtjusande plats för hängmattorna!... Deras ögon tindrade... Hvad hon såg ung och söt ut Magda, nu när kinderna voro röda och ögonen varma af lycka. Och därinne under almen, i deras gröna sommarsal, kysste han henne för första gången under alla de låga väntans åren...

Lars satt hemma i salen och läste tidningen efter en trügen arbetsdag, under det syster Betty med släpande steg gick och dukade kvällsbordet. I soffhörnet satt fru Ståle och stickade tjocka ullstrumpor till vintern åt Lars. Fru Ståle föraktade köpstrumpor och hon hade sin egen tanke om dem, såsom varande roten och upphovet till influensan: aldrig hade man hört talas om influensa, så länge folk nyttjade hemstickade strumpor.

Ett litet ord föll då och då.

Fru Ståle undrade, om lingonen skulle slå bra till i år, och om det skulle bli bättre köp på björkveden än i fjor.

— Har du hört, att gubben Holm ligger svårt sjuk i reumatisk feber? — frågade Betty med sin alltid klagande stämma, i det hon satte en tillbringare med mjölk på bordet.

Nej, Lars hade inte hört det.

— Och tänk, Jönssons Selma, som skall föras till lasarettet i morgon! sade fru Ståle och suckade tyst, hvori Betty instämde.

Lars vek ihop tidningen. — Det var ju sorgliga nyheter, svarade han litet förströdt.

— Läste du i tidningen om allt elände igen?

— Ja, ja, mor lilla!

— Tänk, jordbäfningen, järnvägsolyckan, inbrottsstölderna, rånmordet och tre själfmord!

— Fyra, mamma! sade Betty högtidligt.

— Nej, visst inte! Vi kunna ju kontrollera, sade Lars med ett svagt leende och vek åter upp tidningen.

— Nej, du Betty, lilla gumman hade allt rätt, hon!

Fru Ståle såg triumferande ut. — Hur tycker du Betty är i kväll? frågade hon, medan dottern var ute i köket.

— Alldeles som vanligt.

— Ja, men jag tycker hon ser klenare ut. Snälla Lars, marsalan, som doktorn ordinerat hon skall dricka, har tagit slut. Du har visst glömt, att jag påminde därom i går.

— Ja visst. Att jag kunnat glömma det! Men i morgon skall det komma nytt alldeles säkert.

Lars satt och såg ut genom fönstret, under det han gungade fram och tillbaka i stolen.

Fru Ståle betraktade honom förstulet.

Hon tyckte, att sonen inte var sig riktigt lik. Men hvori förändringen bestod, skulle hon haft svårt att säga. God och kärleksfull var han ju som alltid, men att han glömt skaffa hem vin åt Betty, det hade aldrig hänt förr. Hon funderade och såg bekymrad ut...

— Lars, du går väl inte och blir sjuk? Sjukdom, det var den enda förklaringen hon kunde finna på. Sjukdom och "elände" och hushållsangelägenheter utgjorde hennes och dotterns egentliga samtalsämne. Lars ryckte till, som om han varit långt borta med sina tankar.

— Sjuk! Hur kan du komma på något sådant — jag är fullkomligt frisk.

Så gick han bort och satte sig hos henne i soffan och började språka med henne på sitt vanliga, halft smeksamma, halft skämtsamma

KÖP Svart Siden.

Begär profver franko af våra garanteradt solida sidentyger från 90 öre till kr. 13 pr mtr.

Specialité: Sista nyheter af brud-, sällskaps- och promenadtoiletter, äfven i kulört och hvitt.

Sändes *tull- och portofritt* direkt till privata.

Schweizer & Co., Luzern S 6, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

sätt. Nu vardt hon lugn — nu var han sig alldeles lik igen — deras egen Lars som alltid.

*

Det var rätt längesedan Magda och Lars haft tillfälle till några gemensamma promenader, men en eftermiddag fram på hösten gingo de åter den stillsamma vägen, som ledde till deras sagoslott, hvilket allt sedan den gången, de togo det i besittning, åter stått tillbommadt. Men i dag var där öppet igen, och en del virke och verktyg lågo framför byggningen, hvarifrån bultande och hamrande hördes... De stodo bara och stirrade utan att kunna få fram ett ord, men deras hjärtan bultade i kapp med hammarslagen. I detsamma kom en herre ut på trappan, och Lars och Magda drogo sig skyndsamt undan. Innan herrn gick, vände han sig om och ropade till arbetarne: — Ja, som sagdt, inom sex veckor måste allt vara färdigt. Därpå gick han, hvisslande och svängande med kappen.

De två, som stodo därutanför, hade känt igen honom.

Det var Albert Gustafsson. Signe Berger och han skulle ha bröllop i dagarna och därpå resa till Frankrike och Schweiz. Det missunnade de dem ej — men att de nu tagit deras eget lilla näste ifrån dem, det tycktes dem allt för hårdt. Ingenting hade ju därmed förändrats i deras eget öde, de hade ju hela tiden vetat och förstått, att de aldrig skulle få bygga bo tillsammans, men nu kände de, att så länge ännu ingen annan tagit deras sagoslott i besittning, hoppet likväl, trots allt, förgömt sig i någon hemlig vrå af deras själ. Men nu föll allt ohjälpligt samman. Och om de sett det gå upp i lågor, skulle det ej smärtat dem så som att se andra taga det i besittning och där njuta den lycka, som blifvit dem själfva förment. För de andra skulle allt därinne blifva nytt, för dem själfva bara rifvas ner... rifvas ner... Där utanför stodo de slutna intill hvarandra, gråtande som två utestängda barn.

Resignationens frid hade vikit ifrån dem för försakelsens bittra sveda, och skälfvande het sjöd lidelsen för första gången upp inom dem, under det hammarslagen från det hvita huset föllo som krossande hugg öfver deras drömmars eden.

EMILIA EVERTS.

Med oktoberkvartalet

följer gratis till alla prenumeranter **Iduns julnummer**, som litterärt och konstnärligt intager en af de allra främsta platserna bland årets julpublikationer. Glöm därför ej att i god tid förnya prenumerationen!

BAKALETTE Lagermans Kak- & Tårt-pulver "TOMTEN".

SKOLA, HEM OCH NATUR.

MED ALL AKTNING för vår tids utexaminerade, praktiserande lärares och lärarinnors undervisningsskicklighet och gedigna kunskaper, för deras med glödande ifver utkastade reformidéer, som årligen vidga studieämnenas område, kan man dock ej värja sig för intrycket, att detta crescendo äfven meddelar något febrilt åt vår tids ungdom. Redan tidigt i de första "ton"-åren bilda de klubbar för att "förverkliga ideal". Men i all denna själens rörlighet har man svårt för att få konturerna till

lifvet. Läraren därstädes, dr Utz, är anmärkningsvärdt nog äfven den, som undervisar flickorna i den flitigt bedrifna trädgårdsodlingen. Inom alla dessa hem förtäras i stor mängd frukt, syltad och in natura, samt grönsaker, allt odladt och beredt af de hurtigt och glädtigt arbetande flickhänderna. Likaså framgår af ofvannämnda prospekt, hur man äfven flitigt ritar, målar och modellerar i det fria. Till konstgrenarna hör äfven att smakfullt ordna blommor. De för tillfället i tur och ordning dukande flickorna sätta alltid blommor på borden. Konstslöjd odlas äfven flitigt. Äfven

FRÅN FLICKSKOLEHEMMET VID BREITBRUNN.
1. SKOLHUSET. 2. I FRUKTRÄDGÅRDEN.

3. BÅTFÄRD PÅ AMMENSJÖN. 4. BÅTHUSET
OCH BADSTÄLLET.

ett fast, mindre flytande och mindre allmänligt litet jag. Äfven då ton-åren passerats och de unga rösterna med förvånande slagfärdighet uttala sig om höga lefnadsmål och "nya ideal", lyssnar man oftast förgäfvades efter den egna stämmans djupa klang. Tanken går med ett visst sökande vemod tillbaka till tider, då en mindre lärd ungdom gaf sig ro att inom hemmets tysta väggar drömma själskapade tankar, som, om de ock voro mindre djupsinniga, dock gäfvade mer markerad personlighetskontur.

När man under dylika blandade känslor af saknad och beundran inför den moderna pedagogiens triumfer plötsligt påträffar en art uppfostringsanstalter, hvilka satt sig före att i sin danning förena skola och hem, studie- och friluftslif, individuell och harmonisk utveckling, då grips man af glädje och vill gärna tro och får då äfven lust att meddela sina optimistiska intryck.

Särskildt lockar det nu att delgifva Iduns läsekrets planen för några i Tyskland sedan en del år tillbaka igångsatta flickskolor.

Dessa äro upprättade efter mönstret af "Land-Erziehungsheime für Knaben", landtskolgossenheim. Det första af dessa grundades 1898 af dr Lietz, hvilken äfven medverkat vid de i Preussen befintliga landflickskolehemmen, det ena beläget vid Wannsee nära Berlin och mottagande elever mellan 9—14 år, det andra vid Bodensjön för flickor mellan 13—18 år. Dessa stå i förbindelse med hvarandra genom en kursserie. Äfven har man ett dylikt i Bayern, en halftimmes järnvägsfärd från München vid Ammersee, helt nära byn Breitbrunn. Flickskolehemmet vid Wannsee förestås af fru Bollert, det vid Badensee af fru v. Petersenn och det i Bayern af fröknarna Wolf. Fröken Barbara Wolf är berömd för sin skicklighet i textilkonst.

Huru äro då dessa uppfostringsanstalter inrättade för att med skäl kunna kallas idealiska?

De äro alla, såsom redan syns af deras namn, "Landerziehungsheime", belägna på landsbygden, och man har tydligen lagt sig vinn om att finna så måleriska omnejder som

möjligt för dem. De räkna ej blott trädgårdsjord af stor utsträckning till sina områden, utan äfven äng, åker och skog. De äro anlagda på att vara såsom hem för lärjungarna, och att dessa skola i undervisningen finna en verklig glädje, liksom denna disciplinernas glädje kännes af de undervisande som en dem ålagd plikt. Friluftslif härskar i vidaste utsträckning.

Den i Tyskland välkända författarinnan, Anna Plothow, berättar från ett besök i det bayerska flickskolehemmet, hur dagen inviges med att lärjungar och lärarinnor gemensamt taga armgymnastik på en gräsplan utanför skolehuset. De enkla, trefliga reformdräkterna hindra på intet sätt denna hälsosamma introduktion. Hon berättar vidare, hur lästimmarna vederbörligt afbrytas af kvarts- och halftimmesraster, då eleverna alltid röra sig ute, under lekar eller med besök i hönsuset för att mata bejdrade skyddslingar, eller ned i trädgården för att skörda och skölja måltidernas grönsaker; hur man om aftnarna företar fotvandringar och båtutfärder, ytterligare höjande lifsandarna med glädtig sång. Därmed nöjer man sig dock ej; är vädret vackert och skolsalen varm, sätta sig lärarinnor eller lärare med (den aldrig öfvertaliga) klassen eller gruppen ute under några skuggande träd för att läsa. De bokliga studierna räcka till kl. 2.

Af planen öfver skolan vid Breitbrunn framgår dessutom, att undervisningen i naturkunnighet sker så vidt som möjligt i direkt anslutning till naturföreteelserna, såsom studerandet af stjärnhimlen samt växt- och djur-

inom hus tillgodoses rörelsebehovet. Fröken Plothow har en belysande liten anekdot från sitt besök i fröknarna Wolfs skola. När flickorna skulle diska, satte sig en af föreständarinnorna, fröken Wolf, ned i en till köksdepartementet närbelägen sal och spelade på pianot muntra melodier för att "allt skulle gå som en dans". Och när diskningen så var undanstökad, fortsattes musiken en stund, medan de små huspigorna togo sig en extra sväng i korridoren.

Hushållsskolan går sålunda praktiskt hand i hand med den högre undervisningen. Eleverna sköta gruppvis matlagning, syltning, bakning m. m., och därvid få de äfven, genom att hålla räkenskaper, praktisk undervisning i räkning. Födan är enkel, smaklig och närande: nytjäradt smör, nysilad mjölk, honung, ost, ägg, frukt, grönsaker, mestadels frambringadt genom elevernas arbeten, utgöra hufvudbeständsdelar af mathållningen, ehuru naturligtvis äfven kötträtter serveras till middagarna. Alkoholhaltiga drycker förekomma alls icke.

Må man dock ej föreställa sig, att med denna myckna praktiska underbyggnad den högre undervisningen försummas. Tvärtom befordras denna på bästa sätt genom ett friare och mindre på läx-plugg anlagd system än det, som ännu råder i de flesta skolor. Bildande bordsamtal och bildande sällskapsnöjen, såsom uppläsning af vald litteratur, musikföredrag, förevisning af reproduktioner efter konstalster af högt värde samt det vänskaps- och tillitsfulla umgänget mellan lärare och lärjungar bidraga äfven lifligt till att fördjupa bildningen.

Nöjsamt är att läsa, hur en skriftställarinna, fröken Schütz, skildrar ett besök i flickskolehemmet vid Wannsee. Inbjuden att där fira jul, finner hon hemmet klart upplyst och fullt med gäster, föräldrar till lärjungarna och bl. a. dr Lietz i sällskap med flere af sina elever, gymnasister från gosskolehemmet i Bieberstein.

Flickorna uppföra en scen ur "Wilhelm Tell" och en ur "Minna v. Barnhelm". Där-

Klädningar

tvättas eller färgas absolut bäst och billigast hos **Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg.**

efter utföra de, grupperade kring den tända granen, en del sångnummer särskildt passande för julen. De anordna kvickt och behändigt supén, och parolen blir: "hvar kavaljer må söka sig en dam!" Författarinnans bordsgranne, en nyss blifven student, som utgått ur ett af gosskolehemmen, berättar för henne, hur han i detta hems studiemetod funnit både hälsa och glädje och ej ett ögonblick saknat det forna storstadslifvet, som han vid 16 års ålder lämnade för att i Bieberstein ta studentexamen.

Intet tvång hvilat öfver de ungas uppträdande. De känna sig hemma, men hemma på ett sätt, som med den otvungna tonen förenat det sant bildade väsendet. Aftonen afslutades med en liflig dans, där gossar och flickor gladt svängde om par om par.

Undervisning och kosthåll betingade i genomsnitt inom dessa anstalter något öfver ett tusen kronor, antagligen ej mer än de föräldrar ge ut, som sända sina döttrar utomlands att fullborda sin uppfostran. De två hem, som stiftats under medverkan af dr Lietz, hänvisa i sina prospekter till *Frau Auguste Bollert*, in Stolpe, Potsdam samt *Frau v. Petersehn* in Schloss Gaienhof bei Radalfzell am Bodensee; det i Bayern till *Frl. Barbara Wolf* in Breitbrunn am Ammersee (Ober-Bayern). Anmärkas bör i fråga om priset, att ferierna, som infalla under den kallaste vintertiden, äro helt korta, omkring sex veckor.

Mätte allt flere sådana hem uppstå i allt flere länder! Särskildt äro de nu behöfliga för dem, som ej blott sakna en god skola, utan äfven ett godt hem.

Mätte de, som äga lifvets öfverflöd, donera friplatser där, och mätte äfven staten inrätta sådana i dylika verkligt uppfostrande anstalter.

Några bilder från flickskolehemmet nära München meddelas här.

AMALIA FAHLSTEDT.

RÅDMAN HERMANSONS SISTA SENTENS.

INTET BULLER trängde från gatan in genom de gröna persiennerna. Hela den lilla staden hade vetskap om, att dess högt betrodde och aktade fullmäktige låg och väntade döden därinnanför. Ölutkörarens vagn skramlade i en omväg rundt kvarteret på de knaggliga gatorna, och på trottoaren dämpade förbigående sina röster, i det de samtidigt sökte stjåla en blick in i rummet.

Men rådmannan Hermanson hade låtit flytta in sängen till gårdsidan, där han genom fönstret kunde se lönnarna med den gröna soffan ute på gräsplanen.

Det var en af dessa skinande stilla septemberdagar, då alla konturer få något af orörlig högtid mot den fjärrblå himlen. Mot lönnarnas gula löfmassor reste en blodröd bok sin graciösa gestalt. På planen spatserade hönsen med sina hemtrefliga och välkända fysionomier och de kuriösa knyckningarna af själfhärdelse på halsarna, som alltid roat rådmannen.

Medan den sjuke väntade på sin homme d'affaires, betraktade han allt detta för att hålla sig vaken. Så småningom slogs en fuktig hinna öfver ögonen.

Aldrig hade rådmannen trott att lifvet skulle vara så svårt att lämna.

I trettonio år hade han gått här, ända sedan han började som skrifvbiträde på den lilla stadens tingshus. Långa stråfsamma år utan andra lysande punkter än ett par utnämningmiddagar och jubileumsfester. Efter hvilka han frågat sig en eller två gånger, om ett dylikt skåtal med det följande fyrfaldiga lefve och illamående morgonen därpå verkliga kun-

de balansera de 15 eller 25 års monotona arbete, som det var afsedt att förgylla. — Ja, rådmannan Hermanson hade aldrig varit ledig att lefva.

De fria timmarna på dagen hade nätt och jämt räckt till för hans husliga bekymmer. Han hade haft oturen att träffa på en hustru, som ansåg att hemmets lycka hvilade på att makarna förenades i ett och samma intresse. Och då hon inte var bekväm vare sig för juridiken eller de kommunala frågorna, blef det han som fick använda stunderna vid härden att sätta sig in i frågorna om dubbelfönster och hygieniska underkläder och jungfrurnas sedliga vandel.

Hermanson lade alla dessa saker djupt på sinnet, ty sådan var nu en gång hans naturell.

När hon så gick bort till en mindre bekymmersam värld och lämnade omsorgen om en sextonårig dotter med ett ingalunda undergifvet och pålitligt sinne åt honom ensam, då grånade han i förtid och blef på ett par år en gammal man. Inte mången i den lilla staden visste, att det var en mindre respektabel saknad som svedde bort det sista han ägde kvar af ungdomens eröfringslusta gent emot lifvet eller att rådmannan Hermanson, som i de dagarna hedrades med stadsfullmäktigeförtroendet och höll på att förlofva sin dotter med ett af traktens noblaste namn, auditör von Ehrenblad, afstod från den enda lycka, som flammade för hans åtrå med mera förklarad glans än den husliga hvardagslyckan.

Men det hade särdeles litet anstått en man i hans ställning att göra en ambulerande operett-sångerska till värdinna i sitt hus, och det hade kunnat ruinera hans dotters framtidsutsikter. Rådmannan Hermanson hade aldrig förrän nu i dessa sista dagar tviflat på, att denna uppoffring var den stora och vackra segern i hans lif.

Dörren till matsalen gled upp.

— Pappa, Berndt och notarien äro här.

Han strök sig öfver ögonbrynen och vände hufvudet mot de tre inträdande.

— Hoppas att svärfar befinner sig bättre, sade auditören och räckte fram handen.

— Säg mig, Hildur, sade den gamle, kan du komma ihåg den där psalmen, där det står något om den okända dag, på hvilken himlens välbehag ännu besöker jorden.

— Hvarför det då, pappa?

— Jo, en sådan dag tycker jag att det är i dag. Låt inte sådana dagar gå förbi dig utan att du märker dem, du som får lefva, Hildur.

Auditören och notarien bytte en snabb blick; gubben närmar sig slutet, han pjollrar en smula. Men det är otrefligt med sentimentalitet —

— Pappa ligger bestämdt och grubblar för mycket.

— Nej, mitt barn, men jag har grubblat för mycket. Men jag skall lämna dig ett tänkespråk, innan jag dör, liksom man brukade i forna tider, och det är: *memento vivere*. Kom ihåg att lefva, mitt barn!

Det blef en stunds tystnad i det stora rummet. Så sade Hildur, i det hon lade handen på den sjukes arm.

— Pappa, notarien väntar på att sätta upp föreskrifterna om lösöret och donationen till byggnadsnämnden.

Rådmannens hufvud sjönk slappt tillbaka mot kudden, och handen gjorde liksom en afvärjande gest. Han kom med ens ihåg, att han skulle dö och att döden fordrade åtskilliga arrangemang liksom lifvet. Han såg ut öfver gårdsplanen.

— Ja, så länge man lefver, vet man inte hur afundsvärdt det är att bara få sitta i solen på den gröna soffan, det skulle nu vara nog för mig.

Notarien hade närmat sig bädden.

— Men det är dock en stor tillfredsställelse

Lanolin-Sana-Tvål.
Garanterad ren, neutral, mild och öfverfet.
Bästa Barntvål
25 öre st.
Grumme & Son
Stockholm.

att veta, att man lämnar efter sig ett lifsverk sådant som herr rådmannens.

Den gamle hörde honom inte längre. Han fördes allt längre bort af sina tankar. Hans röst hade blifvit mera aflägsen.

— Jag tror, att det man har så svårt att gå bort ifrån är inte hvad man har upplefvat, utan det man inte har fått upplefva.

Det var det sista hans anförvanter hörde honom yttra, innan kampen började. Den blef svårare och kvalfullare än hvad läkaren hade förutsett. Men då slutligen yrseln och den vilda andhämtningen började vika för dödens mattighet, uppfångade Hildur, som gråtande låg på knä vid hufvudgården i den fallande skymningen, ännu några ord af sans, medan hans hand famlade efter hennes hufvud:

— Hvad jag har lidit mycket onödigtvis!
ARTUR MÖLLER.

MÄLARDROTTNINGEN I HÖSTSTÄMNING.

DET AF EN FÖRFATTARE anmärkta landligt stela och nordligt kalla hos vår hufvudstad tyckes ha vikit, och i dess ställe har det kommit en fläkt af kontinent in i vårt förut nog ibland så trångsynta samhälle, som tvingat oss att ha synen riktad på annat än nästans små svagheter. Jag känner mig själf råka i extas öfver vårt vackra Stockholm, och tror inte längre, att det endast är vår egen fåfänga, som måste matas med denna sedvanligt återkommande dosis beröm, för att vi må känna oss stolta öfver något i denna afrok af världen. Jag tog min lilla detektivkamera och begaf mig en blåsig eftermiddag, då molnen jagade hvarandra på himlen, öfver Vasabron, förbi Operan och dess ryktbara terrass ut mot Skeppsholmen och Djurgården. Hvert jag såg, mötte ögat motiv så fängslande, att jag om en kort stund gjort slut på nästan hela mitt plåtlager.

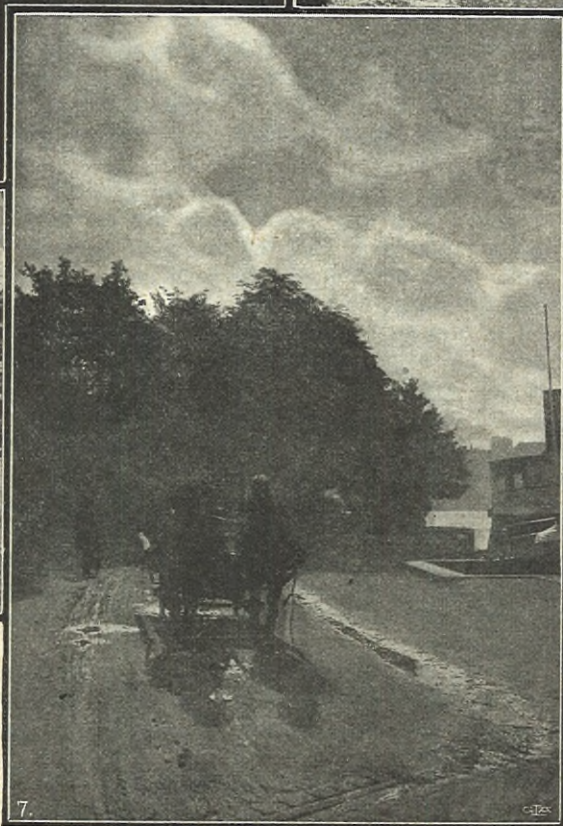
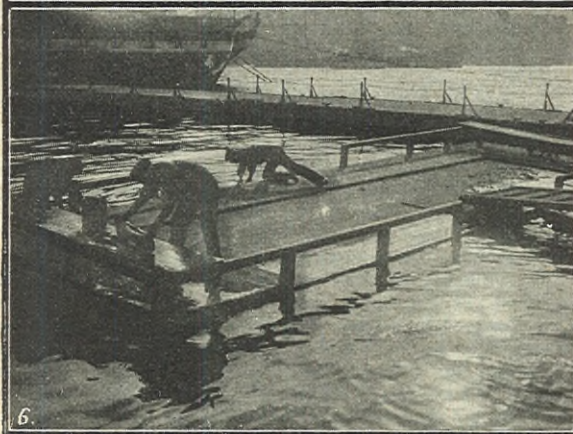
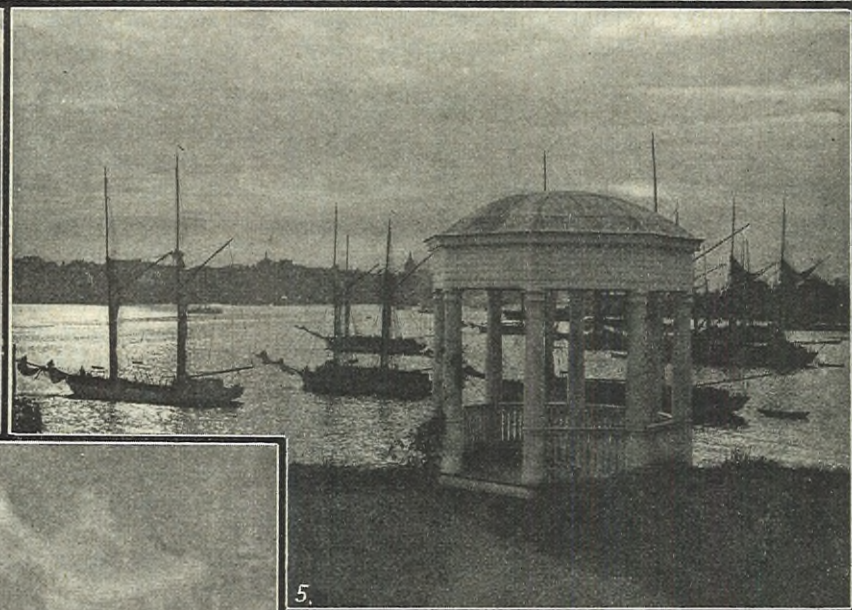
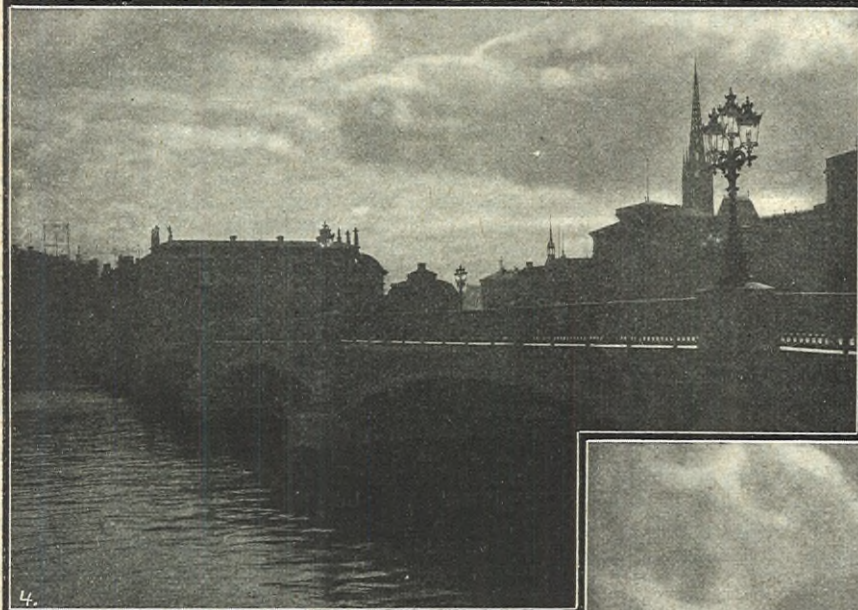
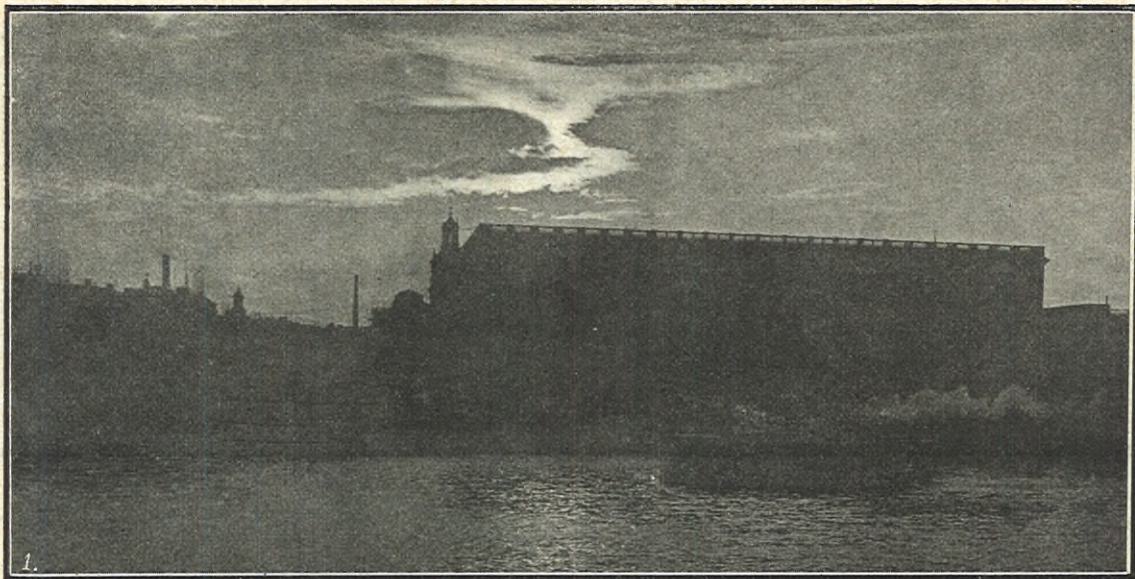
Å en flotte hålla några "flottister" på med sin söndagstvätt, gnidande och bankande på kragar och onämnbare plagg. Litet längre bort aftecknar sig en »ostindiefarare» emot Söders höjder, och i förgrunden synes en eftermiddagsledig gentleman söka locka de af ångbåtarnes propellrar möjligen oberörda abborrarna på sin krok. På andra sidan viken, där vi nu befinna oss efter en tur med Skeppsholmsfärjan, aftecknar en "rospigg" sitt skrof mot Kastellholmens pittoreska bakgrund, och skepparfar själf synes knoga med sandlasten.

Jag tar mig friheten att kasta om bildernas ordning litet för att få det bästa till sist, och det är prins Eugens Valdemarsudde. Kommer man in på den byggnaden, tränger sig en mäktig känsla på en. Vi förnimma tydligt, att här har en målmedveten, konstnärlig vilja verkat. Härifrån ter sig också "den sköna synderskan" bäst till sin fördel med det lilla templet i förgrunden och de förankrade skutornas silhuetter nedanför. Skärgårds- och atlantångare, "rospigg" och stora skepp passera, medan vi stå njutande af de vildt växande blommornas dofter, däri heliotropen är dominerande, hvilka blandas med höstängorna från den nedom liggande kärmarken. Åt den gamla kvarnen har tidens patina förlänat ett märke, som inte alla Hammers mer eller mindre äkta grosshandlarantikviteter kunna uppväga. Allt antikt är inte vackert. Det fordras konstförståelse att placera det rätt.

Ambrosius.

Romanarket för veckan

har på grund af numrets stora omfång i öfrigt måst uteslutas. Genom under årets lopp förekommande utvidgningar erhålla våra läsare dock full ersättning för det nu utlämnade arket.

MÄLARDROTNINGEN I HÖSTSTÄMNING.
NÅGRA FOTOGRAFISKA STUDIER AF HOFFOTO-
GRAFEN A. BLOMBERG. 1. SLOTTET OCH
STRÖMMEN. 2. UTSIKT FRÅN SKEPPSHOLMEN.
3. OPERATERRASSEN OCH KARL XII:S TORG.

4. VASABRON OCH RIDDARHUSET. 5. UTSIKT
FRÅN VALDEMARSUDDE. 6. FLOTTISTERNAS
SÖNDAGSTVÄTT. 7. BILD FRÅN SKEPPSHOL-
MEN. 8. KASTELLHOLMEN FRÅN DJURGÅRDEN.

PRINS ARTHUR AF CONNAUGHT UNDER BESÖK HOS HERTIGPARET AF SKÅNE PÅ STRANDEN UTANFÖR SOFIERO. FOTOGRAFI AF ALFRED B. NILSON, MED BENÄGEN TILLÅTELSE TAGEN SPECIELLT FÖR IDUN.

ETT LANDTBÄRÖLLOP.

“OCH BRÖLLOPET STOD uti dagarne tre...” heter det enligt sägnen. Får man så läsa i gamla sirliga bref om farfarsfars bröllop, eller höra någon hundra-årig fattigstugugumma berätta hur det var när “nådig fröken” gifte sig, då känns det riktigt vemodigt att råka vara född på de s. k. konfektbröllorens tid.

Men såsom en reminiscens från den gamla goda tiden måste nämnas bröllopet vid Sonstorp i Östergötland mellan fröken Anna Mörner och grefve Philip Bonde från Trolleholm.

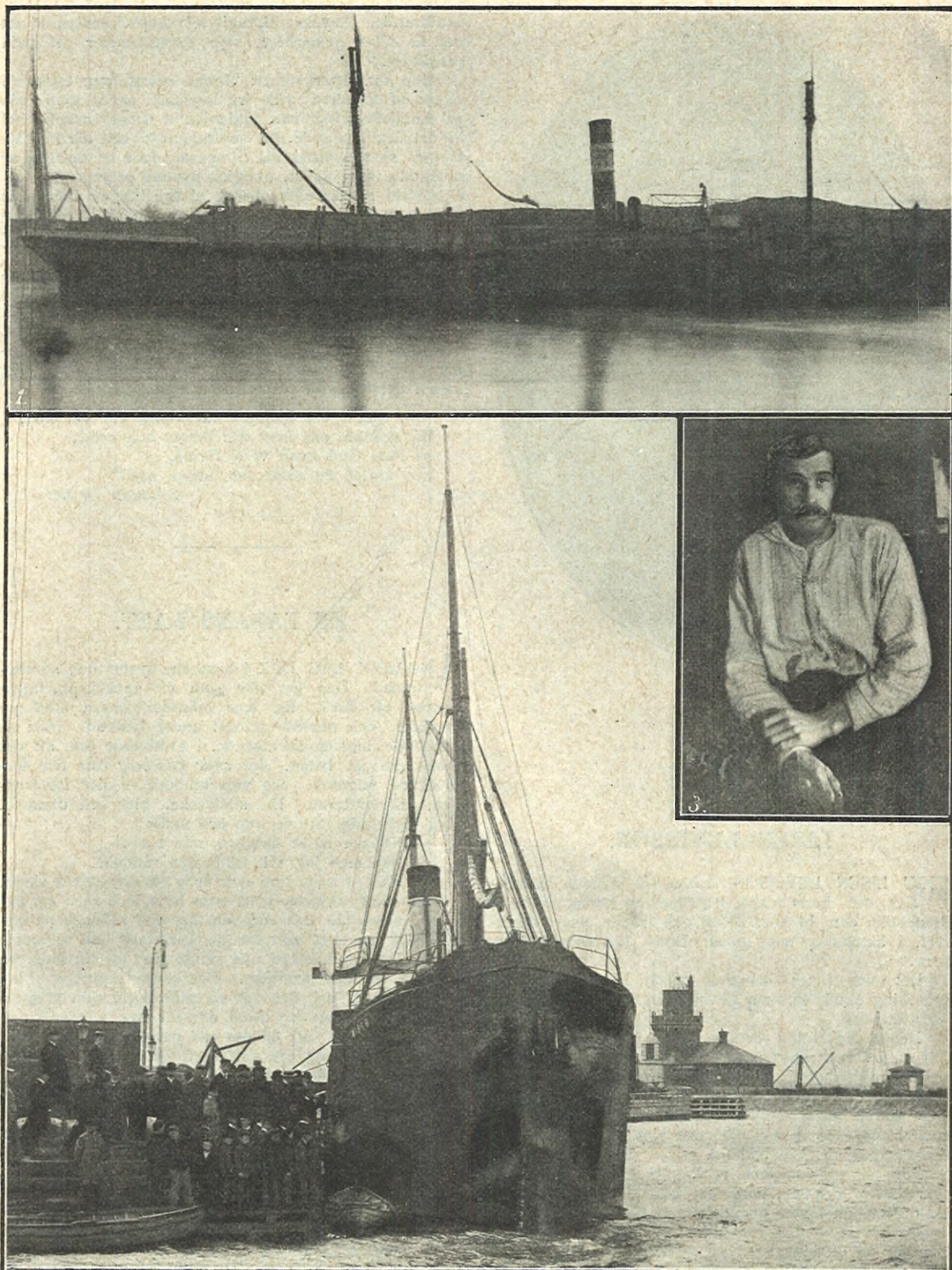
Det låg solljus och glädje öfver de tre traditionella dagarne, då släkt och vänner samlades kring det unga brudparet. Den gamla herregården med sina flyglar och höga alléer låg där så inbjudande, och flaggorna vajade högt öfver den guirlandprydda gården, där det ena ekipaget efter det andra svängde upp. Därinne hördes redan musiken och promenadpolonaisen, hvars toner i fantasien framlockade 1820-talets fadermördare och robe-ronder, djupa nigningar och graciösa piruetter. Men boston är balsalens lösen — äfven på landtbröllop.

Med spän och blänkande seldon gjordes brudfärden till kyrkan och hundratals människor stodo utmed vägen, hälsande och viftande.

Ett sådant förhållande som mellan husbondefolk och underhafvande vid Sonstors bruk är ovanligt i dessa tider. Det låg något rörande i den djupa tillgifvenhet de visade sin kära fröken, dels genom en ståtlig lysningspresent och dels genom att skriva och uppläsa hyllningsdikter. Ett storartadt fyrverkeri afbrändes på kvällen och marschaller kastade sitt fladdrande sken öfver löfverk och gräsmattor.

I en af Södermanlands vackraste trakter står det nya hemmet, Husbygård, och väntar de unga. Grefve Ph. Bonde är själf lifligt intresserad af landthushållning, och hans släkt har i många år varit framstående jordrottar.

L. M.

FRÅN DEN STORA SJÖOLYCKAN I ÖRESUND, HVARVID 19 PERSONER OMKOMMO. 1. DEN SJUNKNA ÅNGAREN ROBERT FRÅN STOCKHOLM. 2. ÅNGAREN NJORD FRÅN GÖTEBORG, SOM VID SAMMANSTÖTNINGEN FICK HELA STÄFVEN KROSSAD. BILDEN ÄR TAGEN I HELSINGBORG, DÅR NJORD SÖKTE NÖDHAMN. 3. TIMMERMANNEN K. E. ANDERSSON, DEN ENDE RÄDDADE AF ROBERTS BESÄTTNING. FOTOGRAFIEN ÄR TAGEN I EN HYTT Å ÅNGAREN NJORD. FOTO FÖR IDUN AF ALFRED B. NILSON.

FRÅN BRÖLLOPET VID SONSTORP MELLAN FRÖKEN ANNA MÖRNER OCH GREFVE PHILIP BONDE FRÅN TROLLEHOLM. BRUDPARET MED TÄRNOR OCH MARSKALKAR. K. L. LINDLÖW, NORRKÖPING, FOTO.

A. Jonason foto.

LISEN LEVISSON.

FRU LISEN LEVISSON, dotter till Vilhelm Davids-son och hans maka, Bernhardina Levin, föddes i Stockholm den 14 sept. 1848 och trädde, snart tjuguarig, i äktenskap med konsul Ludv. Levisson i Göteborg.

Det var inom hemmets värld Lisen Levissons begåfning skulle komma till sin rätt och hennes karaktär utmejslas.

Denna begåfning bestod i stor praktisk duglighet och omfattande godt minne, egenskaper, som i första hand karaktäriserade husmodern, som på ett beundransvärdt sätt i stort och smått ordnade i det egna hemmet. Därtill hade hon en förmåga att glömma sig själf, som under åren utvecklades och sist i lidandets hårda skola nådde en ovanlig höjd.

För en personlighet med detta kynne finnas inga svårigheter, och de, som icke berodde på henne själf att öfvervinna löstes genom rikliga tillgångar. Konsulinnan Levisson var inte den, man genast kom nära, hon var en eröfring värd att göra, och hade man gjort den, växte förtroende och tillgifvenhet.

Hon var en mycket älskvärd värdinna och hade ett mycket gästfritt hem, där de förtrogna blefvo vana vid att hon äfven i småsaker, och det t. o. m. från sitt plågoläger, tänkte på dem.

Denna vänliga omtanke sträckte sig också till de fattiga. Hon har hulptit storartadt och med den finaste takt, men utan att stöta i basun för sig, utan ens att den vänstra handen visste, hvad den högra gjorde.

Det finnes en värld, där allt det goda, som finnes hos ett väsen, bör gå i blom, det är barnens.

Fru Levisson var en förträfflig mor först för sina sex egna barn och de sex barnbarnen och sedan för de små, som sakna vård i föräldrahem.

Endast i två kommittéer hade hon deltagit. Först i Bikupan, så länge den var ett barmhärtighetsverk, och sedan i styrelsen för sällskapet Myrornas barnhem, där hon för 10 år sedan valdes till ordförande. De hade då endast ett hem, nu har stacken så vuxit att de räkna 5 med 10 barn i hvarje hem, gossar och flickor om hvarandra. Sedan konsulinnans död har af en för allmänheten okänd, men af sällskapet djupt saknad hand en gåfva af 10,000 kr. gifvits. Ett sjätte hem kan härigenom upprättas. Det blir en barnkrubba, hvarigenom sällskapet kommer i tillfälle att följa sina skyddslingar, åtminstone flera af dem, från de första månaderna och tills de träda ut i lifvet. På barnhem torde som Myrornas ge intryck af ett godt, men anspråkslöst familjelif, och måhända är det konsulinnan Levisson, hvilken så klokt förstätt att ordna, som i mycket härtill bidragit. Hon hade en aldrig tröttnande omsorg om de femtio barnen, hvilka namn hon alla ihågkom, och hvilka hon intresserade sig för så, att hon med glädje följde deras framgång i lifvet och sörjde öfver, om de kommo på afvägar.

Det var en glädje att stå vid hennes sida, "ty hennes vidsynta, förstående och oskattbara förmåga att tyda allt till det bästa har", säger styrelsens v.

ordförande, "mycket bidragit att skapa känslan af att det är allas samarbete, som åstadkommer det goda resultatet."

Han fortsätter vidare: "Innan något barn togs in i något af hemmen, ville fru Levisson gärna taga reda på familjeförhållandena, alldenstund deras beskaffenhet är det bestämmande för emottagandet, och därtill kom hennes skarpsynthet väl till pass. Icke en detalj, hur obetydlig som helst, undgick hennes pröfvande blick. Och intet besvär eller obehag afskräckte, när det gällde att leta upp en liten stackare, hvarken rangliga vindstrappor i Masthuggsbergen, Buråslidens branter eller Otterhållans kyffen."

Barnen förstå naturligtvis icke hvad de i konsulinnan Levisson mistat, men deras fostermodrar känna det så mycket mer.

I Mosaiska grafkapellet stodo omkring hennes bår, utom de närmaste och begrafningsgästerna, 40 små "myrbarn" med blommor i sina händer, och på den krans, som i deras namn nedlades på kistan, lästes:

"Du räckte oss handen, när störst var vår nöd,
du skänkte oss hem och ömhet och bröd;
så löne Gud hvad vi ej förmå,
den kärlek du visat oss fattiga små."

Amanda Leffler.

EN FASANS NATT.

ÅNGAREN LÅG DÅR i hamnen, dyster och söndertrasad. Den låg där som ett spökskepp, ingen syntes på däck. En stor människomassa stod på stranden och stirrade på det under tystnad. Men så berättade mig en närstående, i hviskande ton, att det fanns en på båten, *den ende räddade* från den förolyckade ångaren. Jag gick ombord — ned för trappan, till hytterna. En städerska, blek och utvakad, gick förbi mig, tittade upp och sade:

— Kanske ni är doktorn, min herre!

— Nej, men jag vill träffa den räddade.

— Här — sade hon och drog förhänget till sidan.

Med ett ansikte, hvitt som lärft, och med ett par ögon, allvarliga och sorgsna, låg den räddade på soffan. Då jag sagt mitt ärende, berättade han följande:

— Jag var afklädd och skulle just gå till kojs, då båtarna törnade samman. Det brakade mycket. Jag trodde först, att det var en segelskuta som vi stött på. Så springer jag utom dörren, men vänder i det samma om för att hämta ett par skor. Jag hinner aldrig, ty nu hör jag vattnet forsa. Då jag kommer upp på däck, reser båten sig med aktern i vädret. Jag hör ett rop i natten, om från kapten eller styrman kan jag ej säga: *spring till lifbojarna!* Jag rusar framåt, följd af vattnet, griper tag med båda händerna i en räddningsboj och drages ned i djupet. . . . Det hela tog inte en minut.

— Hvad tänkte ni i detta ögonblick?

— Jag tänkte endast, att jag gick till botten. — Nu synes det mig underligt, att just jag skulle bli räddad.

Emellertid sjönk jag allt djupare — jag kände, att jag höll på att kväfvas. Så kom jag upp till vattenytan. Munnen var full af vatten, jag kunde ej framprassa ett ljud. Ändtligen förmådde jag ropa — en räddningslina kastades ut till mig, och jag var räddad. Men mitt ben har kommit till skada, jag vet ej hur. Men det är med möda jag kan röra mig.

Då jag såg upp, stod en medelålders, kraftfullt byggd man framför oss. Det var kaptenen på Njord.

Han var alldeles förkrossad af minnet från den fasans natt han upplefvat. Jag följde honom in i salongen. Ännu en gång genomgick han nattens händelser. Det nyss upplefvade stod för honom såsom något oförklarligt, han berättade huru han lämnat vakten åt andre styrman för en stund, efter att själf ha stått där sedan kl. 3 på e. m. Ingenting misstänkt. Han glädde sig i medvetandet att snart vara hemma — just lagom för att bevista en glad familjetilldragelse.

Han pressade handen mot hufvudet och fortfor:

— Jag hade just gått in i rökrummet, nöjd med min vakt — höll just på att veckla upp min tidning, då jag hörde signalen. Jag rusade upp. . . . resten känna vi! En hisklig stöt — några sekunder, och båten sjönk med manskap och allt. En vattenpelare sköt upp — det var allt. Så tyst som grafven. Jag vet ej huru länge vi kretsade kring olycksstället. Tiden var för mig en evighet. Jag kände ingenting — förrän jag kom i hamn i natt. Mitt samvete är rent i detta fall. Det hade ej varit bättre, om jag själf ledt befälet hela tiden. Katastrofen var oundviklig till följd af den mötande båtens felaktiga manöver. Men en sådan natt. . . .

Under snyftningar begrof kaptenen ansiktet i händerna.

Jag lämnade rummet under tystnad.

A. B. N.

LANDSHÖFDING K. S. HUSBERG.

UR DAGSKRÖNIKAN.

NY LANDSHÖFDING. Till landshöfding i Älfsborgs län efter landshöfding V. S. Lothigius, som beviljats afsked, utnämndes i konselj den föregående veckan f. d. statsrådet *Karl Sigfrid Husberg*.

Landshöfding Husberg är född i Växjö och fyllde den 21 sept. 51 år. Student i Uppsala 1872, aflade han 1879 juris kandidat- och 1881 juris licentiatexamen samt promoverades följande år till juris doktor. Efter att ha tjänstgjort som sekreterare i Lappkommittén åren 1882—83, utnämndes han 1884 till landssekreterare i Norrbottens län, hvilken befattning han beklädde till 1893, då han utnämndes till landshöfding i samma län. I denna egenskap kvarstod han till 1900, då han inträdde i ministären von Otter såsom konsultativt statsråd, en post, som han sedan utan afbrott beklädde, tills han efter Carl von Friesens död öfvertog ecklesiastikministerportföljen, hvilken han innehade till ministären Ramstedts afgang. Under åren 1889—93 var han expeditiöschef i ecklesiastikdepartementet. Såsom ledamot af andra kammaren representerade han 1888—90 Lule, Pite och Haparanda samt 1897—1902 Lule och Haparanda, såsom ledamot af första kammaren Västerbottens län åren 1890—93 och Norrbottens län från 1904.

CARL GUSTAF FRIS †. I en ålder af 80 år afled härstädes efter endast några dagars sjukdom bankdirektören *Carl Gustaf Fris*. Född i hufvudstaden ägnade han sig efter slutade skolstudier åt affärlifvet och var i flere år en af innehafvarne af den välkända parfym- & tvålfirman Hylin & Co. Sedan meddeläggaren i densamma P. A. Hylin aflidit, var F. firmans ledare till år 1891, då den ombildades till Hylin & Co:s Fabriksaktiebolag under ledning af hr F:s båda söner Gösta och Curt Fris. Från denna tid och till nu ägnade sig F. hufvudsakligen åt sin verksamhet som kasadirektör i Stockholms Handelsbank, om hvars bildande han varit med och i hvars styrelse han redan 1875 ingick. Äfven i det kommunala lifvet har F. gjort insatser såsom ledamot af stadsfullmäktige, fattigvårdsnämnden och Katarina församlings kyrkoråd. Gift med en syster till hofkapellmästaren Ludvig Norman, sörjes han närmast af sina ofvannämnda båda söner och tvänne döttrar, den ena gift med grossh. H. F. Sundström, den andra med grossh. Axel Abrahamson härstädes.

C. G. FRIS.

AUGUSTA JACOBSSON †. En för sin filantropiska verksamhet känd personlighet, fröken Augusta Jacobsson, afled sistlidne 19 sept. vid den höga åldern af 88 1/2 år. Många äro de, som hon bistreckt med sin hjälp, och hvilka hon med sitt kraftiga och energiska ingrepp fört in på andra, bättre vägar, och hvilka hon jämnat stigen för.

Under 25 år var fröken Jacobsson föreståndarinna för Israelitiska Sjukhjälp- och Begravnings-sällskapet och utnämndes 1897 till dess hedersledamot. På fröken Jacobssons initiativ bildades "1878 års stiftelse", hvilken ännu fortfar med sin verksamhet å Krukmakaregatan härstädes. Dess syfte är att bereda en billig och god bostad åt fattiga änkor och deras barn. "Hemmet för gamla", beläget 3 Garfvaregatan å Kungsholmen, ser äfven i fröken Jacobsson en af sina stiftare, och var alltid af henne varmt omhuldadt och omfattadt med det största intresse.

AUGUSTA JACOBSSON.

Allt sedan bildandet för 25 år sedan af "Skydds-föreningen för frifigra fångar" har fröken Jacobsson varit en verksam medlem af dess direktion. I "Adress-kontor för arbeterskor" var hon äfven en kraftigt verkande direktionsmedlem och arbetade under flere år som skyddsfru inom Klara, Kungsholms och Maria församlingar.

När fröken Jacobsson ingick i sitt 80:de år, erhöi hon af konungen personligen guldmedalj för medborgerlig förtjänst.

Ända in till sina sista dagar var den vördade gamla damen intresserad och vaken för dagens frågor — äfven de politiska — och sökte med sitt klara förstånd och goda hjärta att afbörda den hjälpsökandes bekymmer och i sin mån sprida ljus och glädje bland sina sämre lottade medmänniskor.

Den 22 sept. fördes den enkla kistan, som enligt den aflidnas uttryckliga önskan endast pryddes med en granrisguirland, till mosaiska kyrkogården. Rabbinen, professor Klein, förrättade jordfästningen, och vid den öppna grafven framträdde hennes gode vän hofpredikanten Fridolf Sandberg från Riseberga i Skåne och läste ps. 492 ur sv. ps., samt bjöd henne ett sista

FRÅN DET STORA JORDSKREDET VID RAMBERGET Å HISINGEN. OLGA RINMAN FOTO.

allt bohag, som förekommer inom stugans väggar, är äkta småländskt, så äkta, att det under långliga tider gjort tjänst på olika ställen i nämnda provins, innan det nu hamnat som sevärdeheter i Slottsskogen, upphöjdt till rang, heder och värdighet af kulturhistoriskt åskådningsmateriel.

Själva stugan, som för sin byggnadsforms skull benämnes »skrubbebänk», (skrubbebänk är ett lågt och långsträckt litet bord med en förhöjning i ena ändan, som kommer till användning vid ullkardning), är 160 år gammal vid pass. Den uppfördes först på gården Gullanabba i Unnaryds församling i Småland, flyttades därifrån efter 80 år till Skubbhults gård i Femsjö församling, där den kvarstätt, tills den nu ännu en gång flyttats, väl för sista gången. Den har varit en verklig storbondes stuga.

Invigningsfesten illustrerades af ett kaffekalas hos »nämndemannens». Gillets medlemmar, iklädda nationaldräkter, gästade nämligen nämndemannens, som antogos bo i stugan. Gillets ordförande, dr Manne Bergen-

gren, höll högtidstalet, hvarefter han, vänd till leda-möterna af slottsskogens styrelse, öfverlämnade stugan till Göteborgs stad, styrelsens v. ordförande, konsul Johan Ekman, tackade å stadens vägnar. Senare på aftonen förflyttade sig gästerna till Trädgårds-föreningen, där invignings-muntationen afslöts med supé och dans.

Den andra af våra Göteborgsbilder återger den minnesvärd, som af Götiska förbundet nyligen aftäcktes å framlidne majoren Victor Reuters graf på Nya kyrkogården. Denne var nämligen under en lång följd af år ordförande inom förbundets riddargille, och såsom en gård af aktning för det aldrig svikande intresse, han i denna egenskap utvecklade, har förbundet låtit resa vårdan.

Bland de vid aftäckningen talrikt närvarande förbundsbröderna märktes förbundets högste ordförande, landshöfdingen frih. Lager-

Köp Venersborgs BARNSKODONI!
Bästa svenska fabrikat!

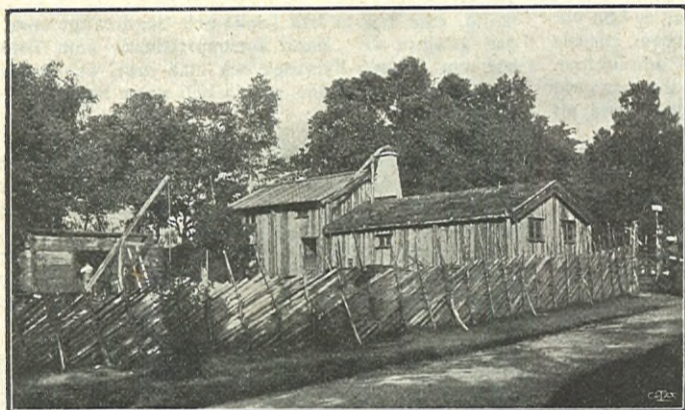

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.
Tillverkas af:
Aktiebolaget
A. F. Carlssons Skofabrik,
Venersborg.
Försäljes i minnt hos de flesta skohandlande i landet.

bring, och Riddaregilletts förre ordförande, landssekreterare Billmanzon.

Riddaregilletts nuvarande ordförande, grosshandlare C. P. Ekman, framförde i varmhjärtade ord förbundets tack till den bortgångne för allt, hvad han gjort »förbundet och genom det fäderneslandet».

EN SVAMPUTSTÄLLNING. Innevarande höst har varit öfverflödande rik på svamp öfver hela vårt land, och allt som kan göras för att sprida kännedom om dessa för hushållet så nyttiga vegetabilier är därför värdt att uppmärksammas. En af våra främste svampkännare, redaktör Valdemar Bülow i Lund, har i dagarna haft anordnad i sin hemstad en svamputställning, från hvilken vi här lämna en afbildning. Utställningen omfattade ett par hundra svamparter i utmärkt väl valda och exponerade exemplar. Bland de många olika arterna väckte särskildt ett par kolosala jättesvampar uppeende.

DEN NYINVIGDA SMÅLANDSSTUGAN I SLOTTSSKOGEN VID GÖTEBORG. A. BACKLUND FOTO.

FRÅN SMÅLANDSSTUGANS INVIGNING I GÖTEBORG. NÄMDEMANSFOLKET MOTTAGER GÄSTERNA. A. BACKLUND FOTO.

DEN NYAFTÄCKTA MINNESVÅRDEN ÖFVER MAJOR V. REUTER I GÖTEBORG. A. BACKLUND FOTO.

tack och farväl. Många voro de närvarande vännerna, och många voro de, som kände, att de med Augusta Jacobssons bortgång mistat en god och trofast vän, och som med tacksamhet bevara hennes minne i kärleksfull hägkomst.

VÅRA GÖTEBORGSBILDER. För några dagar sedan invigdes i göteborgarnes vackra park Slottsskogen den första af de landskapsstugor, som, när de en gång bli fulltaliga, komma att inom parkens ram ge en totalbild af de svenska bondehemmen för ett par hundra år sedan. Man har nu gjort början med Smålandsstugan, hvilken kommit till stånd genom Smålands gilles i Göteborg, enkannerligen direktör Abraham Sjögrens åtgärd.

Det torde vara öfverflödigt att påpeka, att

REDAKTÖR VALDEMAR BÜLOW OCH HANS SVAMPUTSTÄLLNING I LUND. LINA JONNS EFTR. FOTO.

MELLINS FOOD

är en lättsmält, närande föda för barn, sjuka, konvalescenter och ålderstigna personer och är varmt förordad af herrar läkare.

Köpes på alla apotek.

Prof samt broschyr om barns uppfostrning gratis och franko från

**MELLINS FOOD DEPOT,
Malmö.**

JORDSKREDET Å HISINGEN. Ett jordskred på nära 1 kilometers längd inträffade under förra veckan på ön Hisingen vid foten af Ramberget. Skredet, som utmärktes af ett starkt dån, följde hufvudsakligen Bremergårdsvägen, hvarest många fastigheter ligga. Många af dessa skadades af skredet.

MIN BÄSTA VÄNNINNA.

JAG VAR ENDAST femton år och hade en väninna som var hela tio år äldre. Orsaken hvarför denna vördnadsvärda person nedlät sig till att spatsera, konversera och svärma i mitt ringa sällskap, vill jag blygsammast tillskriva min förmåga att utan invändning åhöra hennes fabelaktiga fantasier vis-à-vis manliga eröfringar. Visserligen hade i min unga hjärna spökat en och annan "han", men detta sätt att prisgifva sitt hjärtas känslor, hvilka i mitt ringa tycke voro så ömtåliga och heliga, var för mig något alldeles nytt, och trots exemplet smittande inverkan kunde jag ej förmå mig till liknande utgjtelser, hvarför den unga damen afgjort ansåg mig beklagansvärdt oefaren beträffande gud Amors konst.

Sommaren, som vi, d. v. s. jag och min ofvannämnda väninna, Alma, tillbragt vid en modärn badort vid västkusten, nalkades tyvärr sitt slut, utan att någon misshällighet stört det goda förhållandet oss emellan. Men då inträffade plötsligt en händelse, som i ett slag gjorde slut på vår trefliga sammanvaro. Jag ber mina läsare på förhand ej skaka sina världskloka hufvuden och medlidsamt mumla något om "flickor och deras beryktade vänskap", ty det skäl, som för oss förelåg till brytning, var verkligen af så allvarsam natur, att före oss gamla och förståndiga personer af båda könen blifvit dödsförfärd af just samma orsak; ja, t. o. m. tagit hvarandras lif. Det var nämligen ingenting mindre än att ofvannämnda Amor träffade oss båda med samma pil, det vill mera logiskt uttryckt säga, att vi båda blefvo förälskade i en och samma manliga individ.

Sommaren nalkades — som sagdt — sitt slut och badsäsongens sista bal hade aftonen förut gått lyckligt och väl af stapeln. Och nu sutto vi, Alma och jag, i brunnsparkens skyddande dunkel och diskuterade lifligt denna högviktiga händelse. Min väninna var dock, mot sin vana, tämligen tyst och enstavig och då jag tog henne i förhör härför, kom en från hennes mun ganska vanlig bekännelse, nämligen att hennes ostadiga hjärta (ja, hon sade egentligen icke ostadiga) ohjälpligt och för evigt fäst sig vid en af kavaljererna från gårdagens fest.

Vid föregående tillfällen hade jag åhört hennes utgjtelser med en misstrogen andakt, men i dag — ack, hur väl förstod jag henne ej! Äfven mina tankar dröjde ju sedan gårdagen endast och allenast vid samma föremål — äfven mitt hjärta drogs af en obestämbar längtan till "honom", med hvilken jag dansat både första valsen och pas d'espagne, och hvilken under supén, då jag var placerad på hans vänstra sida, hviskat skämtsamma och allvarliga ord i mitt öra. Och då jag på förmiddagen gått ensam genom den närbelägna skogen, drömmande om "honom", kom han plötsligt emot mig, glad hälsande. Han frågade så mycket och var så artig och aktningfull, inte alla som andra herrar jag sammanträffat med, och hvilka, det måste jag till min blygsel och förtret erkänna, snarare behandlat mig som en barnunge. Ja, äfven jag var ohjälpligt förälskad, äfven mitt hjärta drogs, såsom aldrig förr, till den man, som fyllde mina tankar, det var den bekännelse jag nu för första — och enda — gången aflade för min trogna och tåligt lyssnande Alma. Att hon, då jag äfven omtalade, hvem som var mitt hjärtas utkorade, såg afgjort misstrogen, ja, till och med ovänligt på mig, tillskref jag då blott förvåning öfver mitt hastiga beslut att ägna "honom" mitt lifs dyrkan. Ack, hur kunde jag i min oskuld ana, att jag skulle blifva så grymt besviken i min ungdoms godtrogenhet? —

Öfver en vecka gick efter detta samtal, utan att jag sammanträffade med "honom", eller för att säga hans verkliga namn, med ingenjör Holm. Jag kände

mig bittert besviken på mitt ideal — hvarför sökte han då ej få träffa mig? Hur kunde han visa sig så likgiltigt?

Icke heller Alma var sig lik. Hon hvarken sökte eller tycktes bekymra sig om mitt sällskap längre, och då vi tillfälligtvis träffades, visade hon sig spatsk och främmande. Och jag låg vaken om nätterna och grät mina modiga tårar vid tanken på att dessa båda, som jag hållit så nära och som jag trott på så blindt, kunnat svika mitt förtroende på ett så grymt sätt.

Ännu en vecka förgick under samma tryckande förhållanden. Mina två tanter, i hvilka sällskap jag befann mig, hade redan bestämt vår affärd att äga rum om tre dagar, hvilka jag dock var fast öfvertygad om för mig skulle kännas såsom tre långa år. Jag längtade tillbaka till stadens brusande lif, i hvilket jag — för att citera romanerna — ville söka döfva min sorg, om jag än var fullkomligt öfvertygad om, att jag aldrig, aldrig skulle glömma densamma.

Men medan jag i min oskuld ännu ej hyst en tanke i den vägen, började ett rykte sprida sig inom badsocietetens trånga krets, ett rykte, som snart var känt och diskuteradt af alla — utom af mig. Jag fick först reda därpå, då allt var ett fullbordadt faktum — då det för en gångs skull talade sant.

Det var dagen före vår afresa. Jag satt i brunns-parken tillsammans med några gamla damer samt lyssnade med måttligt intresse till deras samtal. Alla andra kvarvarande ungdomar hade, åtminstone så vidt jag visste, begifvit sig ut på en segeltur, men jag ville ej längre söka deras sällskap, utan ansåg jag såsom ett för mig mera passande umgänge dem, som ej hade något att hoppas af lifvet, dem, som endast lefde på sina minnen från svunna tider och — andra människors angelägenheter. Därför satt jag nu också här och hade fruktansvärdt tråkigt i stället för att glädjas med de glada där ute på den glittrande, solbelysta fjärden.

Det var välborna fru friherrinnan von Alten, som började. Och när början väl var gjord, brast det löst från alla håll och i alla tonarter. Man hade länge väntat det — naturligtvis — han hade ju visat henne stor uppmärksamhet på sista balen och sedan också, för öfrigt. Det förvånade dem bara, hur hon kunde förlöfva sig med honom, hon kände ju mycket väl till att han var beryktad som en mångårig rikskurtisör. Och skulder sades han hafva upp öfver öronen, men — herre Gud — hon kunde ju betala dem, ty hon var rik och kärleken öfvervinnet allt. Dessutom började hon ju blifva gammal, och det var ett känt faktum, att hon utan resultat tillbragt de sista somrarna vid de modärnaste badorter, så hon fick väl vara glad att någon ville nappa på kroken.

"Ja," instämde tant Augusta, "och ett litet trefligt förlofningskalas är ej så öafvet nu, innan vi fara hem igen. Fröken Alma Elfving och ingenjör Viktor Holm, det låter inte illa när allt kommer omkring."

Om blixten slagit ned framför mig, hade jag ej kunnat blifva mer häpen och förskräckt än nu var fallet. Visserligen hade jag af Almas förändrade sätt misstänkt åtskilligt, men denna lösning var jag dock ej beredd på. Och åt denna falska, hycklande varelse hade jag gifvit mitt förtroende och min varmaste vänskap — endast för att blifva så grymt sviken!

Min svartsjuka och vrede voro i denna stund förfärliga. Jag reste mig, frammumlade något om hufvudvärk och fick en vänlig nick och ett ganska likgiltigt "stackars liten" tillbaka — sedan rusade jag bort, utan att bry mig om hvart. Jag visste endast, att nu var min tro på mänskligheten död och förbi, mina förhoppningar krossade och mina drömmar om lycka och sällhet tillintetgjorda.

Jag hade så småningom under mina dystra tankar kommit in i den till brunnsparken gränsande granskogen, och där satte jag mig på en sten, grubblande öfver hämndplaner, själfmordstankar med mera sådant. Men plötsligt uppskrämdes jag af att höra steg bakom mig, en för mig välbekant röst och dito skratl ljud i mina öron, och då jag raskt vände mig om — hvilka komma där arm i arm, under det de, i mitt tycke, hånfullt se ned på mig, om ej "han" och "hon", de nyförlovade, min bästa väninna och hennes utkorade.

Först stod jag orörligt stilla, stel och stum, men då Alma oskyldigt frågade, om jag ej hade någon lyckönskan för dem, tyckte jag måttet var rågad. Utan ett ord vände jag dem ryggen och sprang därifrån så fort jag förmådde — följd af deras gemensamma hänskratt, hvilket ljud i mina öron många veckor efteråt.

Dagen därefter reste vi in till staden igen, hvarest jag ofta nog hörde dem omtalas. Själff hvarken hörde jag något ifrån dem eller mötte dem ute eller i sällskapslifvet, i hvilket jag redan börjat införas, men genom vänner och bekanta fick jag höra talas både om "det storartade" bröllopet, som ock framkastade anmärkningar om att äktenskapet skulle vara mindre lyckligt. Men tiden läker alla sår, och det kom en tid, då jag skrottade åt mig själf och rakt inte kunde förstå, hur jag en gång kunnat vara så förfärligt enfaldig. — Nu är det nära tio år sedan det där hände, och för några dagar sedan mötte jag dem för första gången sedan dess. De kände naturligtvis ej igen mig, men jag dem så mycket bättre. Jag brydde mig ej heller om att stanna och göra mig påmind ty — "han" gick på ena sidan af trottoaren med hatten så långt ned-

dragen åt höger sida och med ögonen kastande allt annat än vänliga blickar åt samma håll, och "hon" gick på andra sidan af trottoaren, under det hon af alla krafter återgäldade artigheten. —

RAGNHILD PRIM.

TEATER OCH MUSIK.

KUNGL. TEATERN. Från den gångna veckan är närmast att mäla om ett par nya tenorer och en gammal (förlåt, hr Ödmann — gammal vid Operan mena vi naturligtvis), fru Östbergs återinträde vid vår främsta sängscen samt fru Arnoldsons påbörjade gästspel.

De båda nya tenorerna äro hrr Nylander och Fahlman. Att döma af programmet synes den förre redan vara engagerad vid k. operan, medan den senare ännu uppträder som debutant. Hvad hr Nylander egentligen kan bli af för nytta är svårt att säga, då man endast hört honom i ett så obetydligt parti som Arlekins i "Pajazzo". Han sjöng serenaden rätt bra, men var något tafatt i komedien.

Hr Fahlman är känd från några körkonserter, där han haft ett och annat soloparti uti utföra. Att han nu velat försöka på operascenen, får man ej undra på. Mindre röstbegåfvade än han hafva gjort det och icke alltid utan framgång. Hr F. äger en sympatisk och välklingande äkta tenor, hvilken är ganska jämnt utbildad, men som verkar ovanligt späd, ja, så att den alldeles drunknar i ensemblerna och äfven annars stundom är knappt märkbar. Och dock märktes vid ett och annat ställe, att det fanns bättre styrka och volym i stämman, hvadan svagheten denna gång måhända berodde på ovana och rädsla. Textuttalet tycktes godt, och det förut mycket märkbara halsljudet föreföll vara till god del bortarbetadt. Något af sin moders framstående dramatiska begåfvning synes hr F. ej hafva fått i arf. Hans Faust blef i alla afseenden en miniatyr-Faust. Debutanten rönt emellertid välvilligt och rikligt bifall.

Ingen af dessa båda nu omnämnda tenorer torde dock kunna bli en Ödmann — tyvärr! Vi få dock vara glada, så länge vi ha hr Ödmann själf lifslevande midt ibland oss och på scenen. Trots en allvarlig öronåkomma, från hvilken han nyss blifvit återställd, står han bi lika friskt och ungdomligt som under gångna år. Hans återuppträdande som Toriddo här om aftonen hälsades ock med jubel och blommor af hans många både gamla och unga beundrare och vänner.

Ej mindre gladt öfverraskad blef man af att i fredags få återhöra fru Östberg i ett af hennes bästa partier, nämligen som donna Elvira i "Don Juan". Den afhållna och framstående konstnärinnan, som hållit sig borta från scenen det sista året, måste allt fortfarande väcka beundran med sin eminenta sängkonst. De applåder, som skullade henne till mötes, buro godt vittne därom.

F. Hbg.

FRU BETTY NANSEN SOM AGNETE.

— Fru Sigrid Arnoldsons första gästsuppträdande å vår lyriska scen som Violetta i Verdis senhöstgula opera »Den vilseförda» gaf oss den älskvärda artisen i samma nätta, finsvarfvade mått, som vi alla så väl känna från hennes föregående gästspel härstädes. Hennes sång är utan vank och lyte och kanske hvad den vokala virtuositeten i fråga om drillar och mezza voce beträffar mera bländande och ciselerad än någonsin. Men ändå sitta vi oberörda. Det finns ingen livvets mærg i denna täcka pariserhetär. ty oafsedt hennes tuberkulösa tillstånd, är hon dödsdömd redan från första aktens bankettscen genom den triviala karaktäristik, hvarmed komponist och textförfattare hugnat henne.

Men då nu fru A:s artistiska anpassningsförmåga med förkärlek känner sig hemma inom ramen af sådan banal operakonst, som den stora publiken Europa rundt ännu ej synes ha vuxit ifrån, och hennes konstnärssamvete tar saken lugnt, så... à la bonne heure! Vi resignera och lyssna och erkänna, att inom den genre hon valt, är hon förträfflig.

Hr Ödmann var en utmärkt Alfredo, och som den gamle Germont utvecklade hr Wallgren sin stämmas bästa välljud. Den dramatiska framställningen led däremot af en föga vacker plastik.

Den nästan fulltaliga publiken hälsade operan och dess framställare, i främsta rummet naturligtvis aftonnens gäst, med talrika sympatiska applåder, hvilka dock ingen gång togo entusiasmens form.

De af våra teaterintresserade läsare, som till äfventyrs sakna fru Arnoldsons porträtt i detta nummer, hänvisas till Idun nr 44, 1902 års årgång, hvarest en ypperlig bild af konstnärinnan återfinnes.

E. H—n.

SVENSKA TEATERN. Amalie Skrams enda sceniska produkt »Agnete» är långt ifrån något mästerverk, därtill lider det allt för stor brist på verklig dramatisk byggnad och hållning. Flertalet af dess figurer äro torra och blodlösa schabloner, och skådespelets tredje akt verkar som en enda öfverflödighet. Icke dess mindre bäres det upp och fängslas i hög grad genom den geniala teckningen af huvudpersonen, den motsägelsefyllda, den brottsligt svaga, men i sin kärlek dock så hänsynslöst starka fru Agnete, en rik och äkta kvinnokaraktär, i hvilken författarinnan gjutit hela sin eldsjäl. Fru Betty Nansens tolkning af detta sönderbrutna, men strålande människoöde stod också fullt

på höjden af diktarens intentioner och gaf, enligt vår mening, mer än någon af hennes föregående här utförda roller ett prof på, hur vitt och djupt hennes säkra och själfulla konst förmår nå. Det var en fulländad och gripande prestation, som helt ryckte åskådarna med sig, och hyllningen för den celebra konstnärinnan tog efter aktsluten nästan formen af ovationer.

Att vid Agnetes sida styckets öfriga figurer stodo bra bleka och schematiska är, som ofvan antydts, i det hela författarinnans eget fel. Dock må sägas, att hr Fröbergers torra spelsätt onödigt skärpte det osympatiska intrycket af det själfgoda och pedantgråa föremålet för Agnetes röda lidelse, juristen Rikard Berg. Hr Eliasons cigarrhandlar Egholm var nog också roligere tänkt, än hvad han nu genom sitt allt för släpiga tempo lyckades bli. Fru Sandell glimmade varmt i en obetydlig liten roll, och fru Personne verkade kylig i en något större.

I ett som allt blef programmet dock en gifven succès, buren fram af Agnetes dunkelglödande patos och fru Nansens konst.

J. N—g.

SÖDRA TEATERN har vunnit en betydande skrätt-succès med den franska farsen »Bröllopsnatten» af Henri Kéroul och Albert Barré. Dess skabrösa innehåll är på det hela taget ganska ofarligt; det dränkes för öfrigt i de bullrande upptågen och den bisarra situationskomik, som oupphörligt ställer allt sundt förnuft på hufvudet och omintetgör oppositionen i dess linda.

Där är ingenting taget på allvar, inte ens tvetydigheterna. Endast den filiströse kan därför känna sig förnärad.

Hvad spelet angår måste man uttrycka sin tack-samma beundran öfver att artisterna äga krafter att hålla ihop detta kaos af förvecklingar, öfverraskningar, misstag, kapplöpningar i dörrar o. s. v., så att det kommer något kvickt ut af produkten. Det lyckades tillfullo.

Att nämna några af rollförteckningens många namn är öfverflödigt, ty hvar och en gjorde sitt bästa — och mer kan ingen begära.

»Bröllopsnatten» blir förmodligen långvarig.

E. H—n.

“IDEOL”

nytt, oskadligt konserveringsmedel för saft, sylt, gelé, kompotter, marmelader, inläggningar etc.

OBS! Bruksanvisning å hvarje paket! OBS!

Fabrikationen af Ideol står under uppfinnarens, Professor Lagerheims kontroll.

HYLIN & C:o F. A.-B.
Stockholm.

Iduns Bibelupplaga.

TILL PRENUMERANTERNA på Iduns bibelupplaga följer med detta nummer ark 20, omfattande 19—21 kap. af Lukas evangelium och med två helsidesbilder: »Fariseer och publiken» af OLLE HJORTZBERG samt »Öfverhetspersonen hos Jesus» af AXEL HELSTED.

Med detta nummer

följer — till prenumeranter, icke till lösnummerköpare i Stockholm — den välkända firman Percy F. Luck & C:o H. A. B:s stora höstannons, firmans utförliga priskurant, sedan gammalt ett kärt studium för alla praktiska husmödrar landet rundt.

Lösnummerköpare kunna äfven erhålla priskuranten, om de uppgifva namn och adress direkt till firman, som då sänder densamma portofritt.

HUSMÖDRAR. Tillsen, att Ni alltid vid inköp af Hafregryn & Korngryn erhålla Hafregrynsvarnen »Sveas» i London med Guldmedalj belönade tillverkningar, förpackade i säckar eller kartonger om 1/2 & 1/4 kilo. Sveas Sundhetsmjöl i hel- eller halvkilopaket rekommenderas till barn och sjuklingar och samtliga dess tillverkningar utmärka sig för sin goda smak, lättkokthet och renhet. Finnes hos alla välsorterade engrossister och detaljister i hela Skandinavien.

Hafregrynsvarnen Svea,

Ragnar L. Jeansson, KALMAR.

Tabell öfver näringsvärdet af våra förmästa födoämnen uttryckt i öre pr kilo. Fläsk 102, Oxkött 48, Rågbröd 54, Hvetebröd 55, Färskött 62, Torsk 40, Mjöl 87, Korngryn 116, SVEA Hafregryn 153.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoders kurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 8—14 OKT. 1905.

Söndag: Buljong med pastejer; kokt piggvar med holländsk sås och potatis; stekta unghöns med grönsaker och salader; fyllda äpplen med vaniljsås.

Måndag: Rimsaltad fårbringa med brynta kålrötter; hafresoppa med katrinplommon.

Tisdag: Vegetarisk blomkålspuré med oststänger; stufvade abbörrar med potatis.

Onsdag: Fläskkotletter med pressad potatis; nyponoppa med vispad gräde och skorpor.

Torsdag: Ärtor med fläsk; sylt-pankaka.

Fredag: Stekt kalfbog med äpplen och brynt potatis; röd sagosoppa.

Lördag: Ärtpuré med jordärtskockor; korfkaka med skiradt smör och lingon.

RECEPT:

Kokt piggvar (f. 6 pers.) 2 kg. piggvar, 150 gr. salt, 1/2 citron, 3 lit. vatten.

Till garnering: 1 citron, kruspersilja.

Beredning: Fisken urtages. sköljes väl i flere vatten och torkas med en fiskhandduk. Fenorna afputsas, men bortskäras ej. Den gnides därefter in och utvändigt med 2 msk. af saltet samt citronsaften. En djup skåra göres i den mörka sidan på fisken, för att det hvita skinet på andra sidan ej skall spricka. Piggvaren lägges på en fisk-sil med den hvita sidan upp och ned-sättes i det ljumma vattnet, tillsatt med saltet. Den får hastigt koka upp, men därefter endast småkoka med tätt slutet lock, 20—25 min. eller, tills fenorna lossna lätt. Fisken upplyftes genast med silen och spadet får väl afrinna, hvarefter den upplägges med den hvita sidan upp, på ett varmt fiskfat eller på ett aflångt fat på bruten servet. Den garneras med hummer-rom pressad genom passersikt, och citronskifvor samt persilja. Piggvar serveras med smält smör, hummersås eller holländsk sås.

Fyllda äpplen (f. 6 pers.) 12 stora vackra äpplen, 1/2 dcl. smält smör (50 gr.), 1 kkp. stötta skorpor. 2 msk. strösocker.

Till mandelmassan: 100 gr. sötmandel, 100 gr. strösocker, 1 ägghvita.

Till formen: 1 msk. smör.

Beredning: Mandeln skallas, torkas i ugnen och drifves genom mandelkvarn samt stötes tillsammans med sockret i stenmortel. Ägghvitan slås till hårdt skum och nedröres. Äpplena skalas och kärnhusen borttagas med ett bleckrör. De fyllas med mandelmassan, doppas i det smälta smöret och rullas i de stötta skorporna, blandade med sockret. En pajform smörjes med 1/2 msk. af smöret, äpplena nedläggas däri, öfverströses med skorblandningen och beläggas med resten

Gif barnen den bästa näring och de växa upp till friska och starka människor. Gif vuxna den bästa näring och de förblifva friska intill sena ålderdomen. Använd därför endast

Gyllenhammars
patenterade
hafregryn,
hafremjöl
som fås i hvarje välsorterad specceriåffär.

Aktiebolaget
Göteborgs Ris- & Valskvarn.

af smöret, fördeladt i små flockar. Äpplena insättes i ugnen och få steka, tills de äro lösa och vackert gulbruna. De serveras med vispad gräde eller vaniljsås.

Rimsaltad fårbringa (f. 6 pers.) 1 1/2 kg. fårbringa, 3 msk. salt, 1 tsk. salpeter, 2 tsk. socker, 3 lit. vatten.

Beredning: Refbenen knäckas och bringan ingnides med saltet, salpeter och sockret, väl sammanblandadt. Den lägges i ett fat och får stå 3—4 dagar, under det den ofta vändes i den lake, som bildas. Köttet upptages och tvättas väl med en duk, doppad i kallt vatten. Det nedlägges i det kokande vattnet och får koka, tills det blir mörkt, hvartill åtgår 1 1/2—2 tim. Det serveras med stufvade grönsaker eller potatispuré. Spadet kan användas till någon afredd soppa eller puré.

Vegetarisk blomkålspuré (f. 6 pers.) 1 stort blomkålshufvud, 1 purjolök, 1 bit selleri, 1 1/2 lit. vatten, 1 msk. smör (20 gr.), 2 msk. mjöl, 5 dcl. tunn gräde, salt, socker.

Beredning: Blomkålen rensas, sönderdelas i klyftor och lägges i ättik-

blandadt vattnet omkr. 1 tim. Den på-sättes tillika med den ansade purjolöken och selleriet, i kokande, saltadt vatten och får koka, tills den är fullkomligt mjuk, då soppan passeras. Smör och mjöl sammanfråsas, purén och grädden tillsätts och soppan får under rörning koka 10—15 min. Den afsmakas med salt och litet socker och serveras med rostadt eller stekt bröd.

Oststänger (f. 6 pers.) 75 gr. smör 50 gr. rifven ost, 75 gr. hvetemöl.

Till pensling: 1 äggula.

Beredning: Smöret skiras och hålles i ett fat. Den rifna osten och mjölet tillsätts, hvarefter massan omröres väl. Degen formas till finger-tjocka stänger, hvilka skäras i 5 cm. långa bitar. De penslas med äggulan, läggas på en väl rengjord och smord plåt samt gräddas vackert rostgula i ordinar ugnsvärme.

De serveras till buljong, afredda soppor och puréer.

Stekt kalfbog (f. 6 pers.) 2 kg. kalfbog, 1/2 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 6 färska äpplen eller 1 hg. ring-äpplen, 3 msk. smör (60 gr.) 3/4 lit. kokande vatten eller buljong.

Sås: 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, köttjus, 1 dcl. tunn gräde.

Beredning: Kalfbogen tvättas med en duk, doppad i hett vatten, hugges i två lika stora delar, hvilka gnidas sin med salt och hvitpeppar. Äpplena sköljas väl i ljumt vatten och läggas mellan köttet, som ombindes med snöre, förut doppadt i hett vatten. Smöret brynes i en långpanna, köttet lägges i och brynes på alla sidor, hvarefter det öses öfver och spådes med kokande vatten eller buljong hvar tionde minut. Till stekningen åtgår 2 tim. Kalfbogen skäres i tunna skifvor, som uppläggas på varmt serveringsfat och garneras med

Den förståndiga husmodern

bakar själf hvetebrödet och använder aldrig annat jäsningsmedel än Lagermans Bakpulver »Tonsten».
Recepter för bakning, utarbetade af Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala, medföljer hvarje burk eller paket.

äpplen och persilja. Köttjus silas och skummas och såsen beredes på vanligt sätt.

Ärtpuré med jordärtskockor (f. 6 pers.) 18 små jordärtskockor, 3/4 lit. öfverblifven ärtsoppa, 1 tsk. Liebigs köttextrakt (8 gr.), 1 lit. kokande vatten, 1 tsk. salt, 1 1/2 msk. smör (30 gr.) 2 msk. mjöl, salt, hvitpeppar, 1—2 äggulor.

Beredning: Jordärtskockorna sköljas, skrapas och läggas i ättikblandadt vatten 1 tim., för att bibehålla den hvita färgen. De påsättes i 1/2 lit. kokande, saltadt vatten och få koka mjuka. Ärtsoppan upphettas och passeras. Köttextraktet upplöses i 1/2 kkp. af det kokande vattnet och tillsättes i det öfriga vattnet jämte saltet, hvarefter buljongen får ett godt uppkok. Smör och mjöl sammanfråsas, purén och buljongen tillsätts litet i sänder, och soppan får koka, under rörning, i 10 min. Purén afsmakas med kryddorna. Äggulorna uppvisas i soppskålen och soppan tillslås under stark vispning. Sist illäggas jordärtskockorna jämte sitt spad.

LEDIGA PLATSER

För 14 års flicka önskas lärarinna, skicklig att undervisa i vanliga skolämnen och språk, särskildt talöfningar i tyska. Hållst musikalisk. Svar till »Godt hem i Stockholm», adr.: Distributionsbyrå, Drottninggatan 41.

En ung tysk dam erbjuds plats i familj i mindre samhälle på landet som sällskap och lärarinna i tyska språket. Svar åtföljdt af foto. torde sändas till »F. G.» under adress S. Gumælii Annonsbyrå.

En rask och duglig sjuksköterska kan genast erhålla plats hos praktiserande läkare. Företräde har sådan, som förut tjänstgjort å lasarett såsom afdelningssköterska eller biträdande operationssköterska. Svar med uppgift om ålder och lönepretentioner till »Sjuksköterska», adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Sjuksköterska. En sjuksköterskebefattning vid läsasarettet i Örnsköldsvik skall tillsättas med tillträde den 1 november; lön 400 kronor och allt fritt. Ansökningar åtföljda af fräjbetyg torde före 15 oktober insändas till lasarettsläkaren, adress Örnsköldsvik.

Husföreståndarinna.

Bildad, medelålders dam, som är fullt kunnig i skötandet af ett hem och som kan med kärleksfull omsorg vårda en fyra års flicka, får nu genast plats hos ånkeman. Svar märkt »Tjänsteman» med uppgift om fordringar, referenser och fotografi till Sv. Telegamb. Annonsafd.

Husföreståndarinna hos ungherre sökes. Engelsk, tysk eller fransk, bildad yngre dam har företräde för språkförståelse. Vana vid hushållsbestyr fordras ej. Talanger uti musik, dekorativt konst eller angenämt sällskap skattas högt. Sökande torde sända uppgift om ålder, föregående verksamhet, löneanspråk, fotografi m. m. till »Bachelor», Göteborg p. r.

En kunnig hushållsvan för god plats till 24 oktober eller 1 nov. Svar till Ingeniör Ståhlbacke, Bergvik.

För hushållerska, kunnig i såväl gröfre som finare matlagning finnes plats ledig nästa 24 okt., då betygsskrifter och fotografi insändas till Annebergs egendom, adr. Ekedalen.

En gladlynt och anspråkslös flicka af god familj kan nu genast mot fritt vire erhålla plats såsom sällskap och hjälp till hushållsvan. Svar hälsat med fotografi till »Familjemedlem 1905», Jönköping p. r.

Duglig hushållerska med goda rekommendationer får plats hos Professor Curman, Floragatan 3, Stockholm. Skicklig kokerska finnes.

Landhushållerska, som är skicklig uti finare såväl som enklare matlagning, bakning, syltning, slakt o. d. får plats på större landtogs (fem tjånare). Adress Johannesberg, Rimbo.

En ordentlig, pålitlig jungfru, kunnig i matlagning, bakning och alla i hushållet förekommande göromål, önskas till d. 24 okt. i ett godt hem. Treflig kamrat finnes. Lön efter öfverenskommelse. Svar »S. D.» Djursholm p. r.

I Karlskrona finnes inst. 24 okt. kokerska-plats för en finare och enkl. matl., bakn., sylt., inlägg. m. m. fullt kunnig person. Goda rekommendationer erfordr. Svar jämte betyg och löneanspr. till Kapten B. von Sydow, Karlskrona.

Ung, bildad flicka önskas i bättre familj vid järnvägsstation i Småland, att mot fritt vire vara frun behjälplig, dels vid vårdandet af 3 mindre barn, samt äfven någon gång biträda med sömnad och dyl. Svar inom 8 dagar till »Barnkär familjemedlem», Grimsöf p. r.

Vid Tollarps Kvinnl. Slöjd- och hushållsskola

anställs den 1sta nästa november en praktiskt duglig föreståndarinna för hushållsafdelen. Sökande bör därjämte kunna undervisa i strykning, samt vara något kunnig i kvinnl. slöjd. Ålder hälsat ej under 30 år. Ansökningar före den 10 okt. Styrelsen.

En ensamjungfru, ordentlig o. väl kunnig i matlagning, önskas för en äldre dam i Stockholm. God lön o. lätt plats. En person, något kunnig i sömnad, har företräde. Vidare upplysningar lämnas Björkudden, Ekolsund. Rikstel. Ekolsund 7.

English home life — London West.

An English lady of position — certificated Professor — has vacancy for one or two young ladies or gentlemen. Bright home life. Excellent instruction in English. Moderate terms. References permitted to: Fru Vivi v. Horn, Görarp, Gantofta. Fröken Eva Fröberg, Sjösa, Nyköping. Grossh. Herm. Meeths, Stockholm.

Ett fruntimmer,

som ensamt kan sköta en ungherres hem och hushåll i stationssamhälle i Småland får plats den 1 nov. Oeftergiftiga villkor äro: morgonfrisk, ordningssinne, godt sätt och utseende samt ömhet om hundar. Svar med fotografi till »Hushåll», Nässjö p. r.

Städerska. En ärlig, pålitlig, yngre jungfru, van att tjäna i finare hem, kan få plats på större egendom i Danmark d. 1sta november. Behagligt, gladt i sitt samt såväl muntliga som skriftliga rekommendationer fordras. Svar till »Fru S.» Klippan, Skåne.

En yngre familj, bosatt i Dalarne, nära järnväg, ämnar den 1 nov. göra ett försök att praktiskt sedt reda sig utan s. k. »familjeslafvinnor» och sökes fördenskull tvänne friska, hurtiga och anspråkslösa, bildade flickor, som, med hjälp af en för gröfre sysslor anställd 16 års flicka, vilja biträda hushållsvan med skötandet af hemmet och tre små barn. Alltså bör den ena vara kunnig i matlagning, den andra road af barnskötsel. Båda komma att anses som familjemedlemmar. Svar med fotografi, uppgift om ålder och rekommendationer emotes före den 10 okt. märkt »Godt humör» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Barnjungfru, barnkär och pålitlig, samt villig att deltaga uti inom ett hem förekommande göromål, önskas för tvänne barn om resp. 5 och 7 år. Rekommendationer, löneanspråk och, om möjligt, fotografi till Fru Lily Gillner, Victoriagatan 15, Göteborg.

Barnfröken, pålitl., frisk och barnkär från godt hem som vill åtaga sig att vara hushållsvan behjälplig med skötandet af 4 barn, hvaraf det yngsta är 2½ år, erhåller plats fortast möjligt. Jungfru finnes. Svar med uppgift å löneanspråk och ref. till »Godt hem», postkontoret, Riddaregatan, Stockholm.

En snäll och ordentlig barnjungfru, kunnig i sömnad erhåller plats till den 24 oktober eller förr i familj med ett barn på 3½ månad. Svar, hälsat med fotografi och lönepretentioner, sändas till »B.» Malmö p. r.

En pålitlig barnjungfru, med bästa rekommendationer, villig att sköta två barn, det ena 2 år, det andra 9 månader, önskas till hösten. Svar torde sändas till Grefvinnan Wachtmeister, Bönsta, Nyköping.

För en snäll och barnkär vid späda barns skötsel något van, bildad, i sömnad kunnig flicka finnes plats att sköta ett 4 månaders barn nu genast. Svar med löneanspråk till »Läkarefamilj», Morshyttan, (södra Dalarne).

En bättre, anspråkslös, huslig flicka får plats i prästgård d. 24 okt. om svar, hälsat med fotografi, insändes till »Barnkär», Fritsla.

Barnkär, bättre flicka, erhåller plats att sköta en fem månaders och en fyraårig gosse hos yngre grosshandlarfamilj i Göteborg. Svar jämte fotografi torde sändas till »Familjemedlem», Vasagatan postkontor, Göteborg p. r.

Barnsköterska. Bättre, bildad, snäll flicka, 20—30 år, kunnig i sömnad, samt van att sköta mindre barn (1, 2, 3 år), samt villig att gå frun tillhanda med städning och förekommande göromål finner god plats d. 1 nov. eller 1 dec. Svar med löneanspråk, referenser och fotografi sändes till Fru R. Ericsson, Linnégatan 80, Göteborg.

Barnjungfru.

För en sykkunnig, barnkär, ordentlig flicka finnes god plats ledig den 1 näst. nov. Rekommendationer m. m. torde sändas till Fru B. Zeinwoldt, född Crafoord, Bodafors villa, Sandsjö p. r.

Barnjungfru, omkring 28 år, van vid barn och kunnig i sömnad samt goda muntliga rek. får god plats å större landtogs, adress Johannesberg, Rimbo.

Plats finnes för en enkel, anspråkslös flicka ej för ung, kunnig i kläd- och linnesömnad. Svar med betyg och löneanspråk till »Barnkär», Ljungby.

Barnjungfru! Barnkär, proper, stadig flicka, ej för ung, erhåller god plats den 1 november. Bra betyg erfordras. Svar till »Barnkär», Warberg p. r.

Anspråkslös, barnkär och i sömnad något kunnig barnfröken önskas till 1sta nov. i närheten af Göteborg. Barnens ålder mellan 5 och 2 år. Lönen 10 kr. i månaden. Svar med rek. och fotografi till »P. P.» Malmö p. r.

PLATSSÖKANDE

Bildad, musikalisk tyska önskar plats i Sverige för att undervisa i sitt modersmål m. m. Ref. å Stockholms Uthyrningsbyrå, 12 Kungsträdgårdsgatan.

Kvinnlig sjukgymnast

önskar plats i familj. Har genomgått hushållsskola och är villig att deltaga i alla förekommande göromål i hemmet. Är äfven musikalisk och språkkunnig. Utmärkta betyg och referenser. Svar emotes tacksamt af »Massös 1905», Iduns exp.

Undersköterskeplats söker flicka med flere års vana vid sjukvård. Svar till »Villigt och vänligt sätt», Iduns exp.

Tjänstemannadotter från landet (skånska), önskar plats till 1 november i sin familj eller hos barnlöst herrskap, som hjälp till husmoder. Är kunnig i inomhus förefallande göromål samt handarbeten och sömnad. Svar till »23 år», Iduns exp.

En 20 års musikalisk flicka önskar komma i en familj helst på landet för att vara frun behjälplig. Genomgått hushållsskola. Önskar bli ansedd som medlem i familjen. Svar till »Huslig», Helsingborg p. r.

Bildad flicka önskar snarast möjligt plats som sällskap eller som hjälp i hemmet. Svar till »H. D.» Hvellinge.

Plats i familj

önskar ung kvinnlig sjukgymnast. Svar till »Godt handlag», Iduns exp.

Ung, bättre flicka önskar plats att biträda i hushållet samt öfriga i ett hus förekommande göromål. Är kunnig i finare handarbeten. Lön önskas. Svar till »Värmländska», Torsby p. r.

Hos äldre, sjuklig person söker ett 50-årigt fruntimmer anställning som hjälp och sällskap och att förestå hemmet, om så önskas. Van vid sjukvård och mindre hems skötande. Goda ref. Svar till »Elna», Hofverberg.

Bildad, gladlynt och musikalisk flicka önskar mot fritt vire eller någon betalning, göra sig nyttigt som sällskap och hjälp i godt hem, hälsat på landet. Skicklig i finare handarbeten och villig att undervisa däri. Vidare genom brev-växling med Fru Anna Åkerman, Knifsta.

En förlöfvad flicka, praktisk o. duglig, kunnig i matlagning, bakning, klädo. Innesömnad, något glansstrykning, samt för öfrigt allt som hör till ett väl ordnat hem, önskar plats i okt. att förestå hushåll, i familj, eller att ensam herre eller dam. Svar till »27 år», Saltsjöbaden.

Ung, bättre flicka önskar mot fritt vire, komma i bildad hem på landet, att vara behjälplig med hvarjeh. sysslor. Sökande är kunnig i sömnad samt något musik. Svar »Villig 1905», Uppsala p. r.

Enkel bildad flicka söker plats som hjälp vid husl. sysslor, sömnad, skrifögöromål. Villig ensam sköta mindre hushåll. Sv. t. »A. S. E.» Iduns exp. f. v. b.

Plats sökes som husföreståndarinna och världinna, af 26 års troende bildad flicka, af god familj. Huslig och praktiskt erfaren, kunnig i enklare o. finare handarbeten och hushåll. Goda betyg finnes från förut innehafda 2-åriga platser. Svar med uppgift på löneförmaner torde sändas till »G. K.» Geijer, Adelfö.

En anspråkslös flicka af god familj, som är kunnig i alla husliga sysslor och finstrykning samt 2-årig praktik i sjukvård, önskar plats att vårda en sjuk dam eller herre. Goda rek. finnes. Svar till »25 år» Postkontoret Adolf Fredriks torg, Stockholm.

I bättre hem (ungkarls eller ånkling) önskar medelålders flicka plats som husföreståndarinna. Prima referenser och betyg från förut innehafda platser kunna företes. Svar till »E-a», Sv. Telegrambyrå, Malmö.

28-årig flicka önskar plats som barnfröken. Handarbetskunnig. Är äfven kompetent till skrifögöromål. Goda rek. finnes. Svar till »A. M.» Sollefteå p. r.

Ett medelålders fruntimmer samt en ung änkefru, önskar hvar för sig plats att förestå hushåll i aktadt ungherreshem eller i familj. Svar till »1905», Iduns exp.

Ung tyska

söker plats i Stockholm för större barn eller som hushållsvan. Goda rekommendationer. Förstär något svenska. Svar till »Tyska» Linköping p. r.

God plats som husföreståndarinna sökes af anspråkslös praktisk flicka med bästa rekommendationer. Svar till »Plikttrogen», Iduns exp.

Plats att förestå hushåll

hos ånkeman eller ungherre eller som sällskap och hjälp hos äldre dam sökes af bildad flicka, kunnig i matlagning, sömnad och handarbete. Bästa rekommendationer från flerårig plats. Svar till »R. L.» Boråspostens exp., Borås.

Ung flicka

önskar plats i god familj (helst i Stockholm) att gå frun tillhanda. Van vid alla inom ett hem förekommande göromål. Kunnig i handarbeten och något musikalisk. Svar till »Familjemedlem», Svenska Telegrambyrå, Örebro.

Plats att förestå respekt. ungherres hushåll sökes af bättre bildad flicka. Svar till »Huslig», Wisby p. r.

19-årig flicka af god familj önskar plats i familj, för att deltaga i inomhus förefallande göromål, såsom medlem af familjen. Någon lön önskvärd. Svar inom 14 dagar till »Tacksam», Orresta p. r.

Plats att gå frun tillhanda vid inomhus förekommande hushållsgöromål sökes af enkel arbetsvillig 17-års flicka som i sommar genomgått folkhögskola och skolkökskurs. Önsknin-gar: fritt vire, medlemskap i familjen hemmet beläget på landet helst i Blekinge eller i närheten af Kalmar. Reflekterande hänvände sig benäget omg. till Rektor E. Roosvall, Ronneby.

En ung flicka från ett bättre hem, med betyg från hushållsskola, önskar plats i någon god familj, för att få praktisera i enklare eller finare matlagning, samt gå frun tillhanda i andra i hemmet förekommande göromål. Svar till »Huslig» Öster Fernebo p. r. Närmare underrättelser genom korrespondens.

Förstorings-Retuschös. En flicka kunnig i detta arbete önskar sådant helst hos Dame. Svar till »Förstorings-Retuschös», Nordiska Annonsbyrå, Göteborg f. v. b.

Kvinnlig gymnast med flerårig praktik önskar anställning i familj på landet. Svar »Massage 1905», Iduns exp. Stockholm.

Ung flicka önskar plats i god, vänlig familj i Sthlm. eller dess närhet, som hjälp o. sällskap. Kunnig i handarbete och konstväfnad. Vore villig deltaga vid skrifögöromål om sådana finnes. Svar till »Ragnhild», Jerna p. r.

Ung bildad, anspråkslös, glad och musikalisk flicka önskar komma i god familj som husmoders hjälp och sällskap. Svar till »Familjemedlem», Stationsinspektör Ljunggren Kristinehamn.

Hushållsfröken, ordentlig, flitig, kan matl., bakn., sömnad, handarb. söker plats. Norra Inack. Byrå, Malmsskilnads, 27, Sthlm. Riks 8565. Allm. 11187.

Världinneplats, eller såsom hjälp, önskas af 30-årig flicka; hemmastadd i landt- och stadshushåll, sömnad. Barnkär. Svar till »Trefnad», Vesterås p. r.

Bättre flicka önskar förestå mindre hushåll. Har goda betyg och referenser. Är ordentlig och duglig. Svar till »Omsorg» under adress: S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

En 20-årig föräldralös flicka

önskar plats till den 1 november eller på nyåret att gå frun tillhanda i ett godt hem på landet eller i stad. Har förut haft plats i familj. Lön önskas. Svar till »Familjemedlem», Östg. Corresp. kontor, Linköping.

Hushållsvan bildad flicka, kunnig i matlag., bakning, sömnad söker plats. Sparsam, hurtig. Svar »Fortfärdig» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

27-årig bildad änka

önskar plats som hushållsföreståndarinna, helst hos äldre herre. Svar till »27-årig», under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Inackordering

erbjudes å härligt och skogrikt belägen egendom i ett godt och stilla hem mot ca 40 kr. i månaden. Svar till »Vestkusten», Grohed.

God inackordering finnes för ung flicka, helst skolflicka, Kammakaregatan 41, 2 tr., Stockholm.

Enkel familj på landet önskas inackorderingar. Naturskön skogrikt trakt. Vålgörande luft. Nära hälsokälla. Svar till »Ånka», Unnarvd.

Enkelt hem på landet med friskt och skönt läge finnes inackordering för tre unga flickor. Tillfälle gifves att deltaga i husliga göromål äfvensom vård af barn och om så önskas, låra sig hönsskötsel. Pris 40 kr. i månaden. Rum delas. Svar till »Hemtrefnad», Lidmans Annonsbyrå, Falun.

I utländsk familj, där engelska och tyska äfven franska talas, kan god och treflig inackordering för unga damer erhållas. Goda referenser. Vidare genom L. D. Sodermanns Språkinstitut, Hamngatan 38, 3 tr., Stockholm.

Inackordering kan erhållas på längre eller kortare tid vid den vackra egendomen Ångaryd, 10 minuters väg från Tranås. Upplysningar lämnas af Fröken E. Ekman, Ångaryd, Tranås.

Inackordering.

Flickor från bildade hem, som önska låra sig hushållsgöromål erhålla fr. nov. inackordering i treflig familj i naturskön och liflig trakt af Småland. Vidare meddelar Fru Anna Schmidt, Vernamo.

God inackordering för herre eller dam erbjudes i vacker hälsosam trakt i småländsk prästgård. 60 kr. pr mån. Svar till »Hemtrefnad», Iduns exp.

God inackordering erhålles i bildad familj för två unga personer, Gref-turegatan 51, 3 tr.

Yngre, frisk, bildad, gladlynt, något musikalisk dam erhåller mot mycket billigt pris inackordering å herrgård i Småland. Svar till »Gladlynt 1905», Iduns exp., Stockholm f. v. b.

God helinackordering med tillfälle att samtidigt låra Kindergarten och något deltaga i husliga göromål erbjudes en å två unga, bildade, musikaliska flickor. Priset i ett för allt 75 kronor per månad. Svar till »Kindergarten» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Mot moderat pris

finnes inackordering i godt hem och treflig trakt på landet för yngre och äldre damer, eller herrar, som äro roade af jagt och fiske. Tillskrif »X. Y. X.» Tjellmo p. r.

På landtegendom i Jämtland

vackert belägen, tre km. från Mörsils järnvägsstation, kan god o. billig inackordering erhållas. Stora, varma rum, rymliga verandar. Lungsiktiga mottagas, ej. Fru Anna Lithström, Rikst. telefon Österuppland, Mörsil.

Bättre ung flicka önskar inackordering i sin och ansedd familj i närheten af Stockholm eller Helsingborg, där tillfälle gifves att deltaga i husliga göromål. Svar med prisuppgift, ref. etc. till »November», Iduns exp.

Pension v. Schenck

Marburg i Hessen. Tvénne unga flickor mottagas, den ena billigare om hon kan leda gymnastiken. Alla upplysningar genom Fröken E. Sylvan, Vexjö.

För Londonfarare.

Tillfälle till utmärkt inackordering finnes i en förtjusande, hälsosam del af London. Undervisning i engelska meddelas. Närmare genom läroverks-adj. T. K. Fahlström, Norrköping.

Bonn am Rhein.

Haus Angela. Töchter — Pensionat i:sten Ranges. Erste Referenzen in Schweden durch die Geschäftsstelle, desgleichen sowie Prospekt durch die Vorstherin Fräulein Böeninghaus.

Advertisement for MALMÖ BEST PATENT flour, featuring a logo with a crown and the text 'Det bästa hvetemjålet' and 'Malmö Stora Walsqvann'.

”En bok som alla kvinnor borde läsa.”

DEN NYA DELILA

af Eleonore S. Terry. Bem. öfvers. fr. eng. af Emilie Kullman.

»Ingen människa kan läsa denna bok utan att hennes syn på mänskligheten vidgas, hennes förståelse af mänsklig svaghet skärpes.» (N. D. E.)

»En af dessa romaner, som rycka läsaren med sig och icke ge honom ro, förrän han slukat hela den gripande berättelsen. Bokens dramatiska intensitet slappas icke ett ögonblick.» (N. H.)

Pris 3 kr. Fr. Skoglund's Förlag.

Enhvar kan spela

efter 1/2 timmas öfning. 150 st. eleganta 5- och 5-accords Guitarrzitter af finaste amerikanska fabrikat. Försändes välstämda med 10 st. svenska noter, skola, stämpia, stämnyckel och spelring, förpackade i fin låda, mot efterkräf 10 kr. för 6 acc., 9 kr. för 5 acc. Zitrorna har förut kostat 20—25 kr. Lagret måste slutas, passa på i tid. Zitrorna återtagas om den ej blir till belägenhet. E. Hallenquists Musikhandel, Malmö.